

Harb şiddetleniyor

- 1- Almanlar açık Leh şehirlerini ve sivil halkı bombardımana başladılar
- 2- Almanya Orta ve Cenubi Amerika sahillerinde üsler kurmaya teşebbüs etti

Alman ordusuna verilen emir: "Mukavemeti kırmak için her vasıtayı kullanın!,"
Lehistanın protestosu

Tatbıkına başlanan ve harbin fecaatini büsbütün artıran bu karara sebep Leh halkının Alman ordusuna bütün kuvvetile karşı koymasidir

Londra, 13 (Hususî) — Günün en mühim hâdisesi bir Alman resmi tebliğinin doğurduğu meseledir.

Almanların tebliği

Hitlerin karargâhı tarafından negredilen bir tebliğde hava ve kara silâhlarıyla bombardıman edilmek hususunda Leh açık şehirleri ile müstahkem mevkiileri arasında bundan böyle hiçbir fark gözetilmiyeceği bildirilmektedir.

Harbin fecaatini şiddetle artıracak olan bu karara Leh şehirlerindeki sivil halkın mukavemete teşvik olunması ve bunların Alman ordusuna karşı binbir türlü müşkülât ihdas etmeleri sebep gösterilmektedir.

Lord Halifaksın beyanatı

Tebliğ Lordlar Kamarasının bugünkü içtimasında mevzu bahis edilmiş, azadan biri bu kararın Hitler tarafından 1 Eylülde Rayhstagda irad olunan nutuk ve Alman devlet reisinin Ruzvelte verdiği teminatla tam bir tezad teşkil ettiğini söyledikten sonra İngilterenin ne gibi bir hattihareket takib edeceğini sormuştur.

Hariciye nazırı Lord Halifaks buna cevaben demiştir ki: — Ruzveltin açık şehirlerin bombardıman edilmemesi hakkındaki teklifini kabul etmek, ancak muhasım taraf rızayet ettiği müddetçe bizim de bu kaideye merbut kalacağımızı anlattık, şimdi Almanlar verdikleri sözden oyarlarsa bizim de taahhüdümüzden nükül edeceğimiz ve aynı şekilde mukabelede bulunacağımız tabiidir.

Amerikan elçisinin şahadeti

Bu mevzuun alâka uyandıran bir cephesini de Lehistandaki Amerikan elçisi tarafından Vaşingtona gönderilen raporlar teşkil etmiştir. Biri 8, diğeri 13 Eylül tarihlerini taşıyan bu raporlarda elçi Alman tayyarelerinin açık şehirleri ve sivil halkı bombardıman etmekte olduğunu bildirmekte ve misal olarak şu vak'aları zikretmektedir:

Bir çocuk sanatoryomu bombardıman edilmiş, 10 çocuk ölmüş, bir çokları da yaralanmıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bir Alman tayyaresinin eseri ... ve akibeti

Varşovada beton bir binanın bombardımandan sonraki halli ile düşürülen bir Alman tayyaresinin enkazı

Amerika sahillerinde Alman üsleri

Londra, 13 (Hususî) — İngiliz istihbarat nezaretinin elde ettiği malûmata göre Alman denizaltı ve tayyareleri için Cenubi Amerika ve Orta Amerika sahillerinde üsler vücuda getirilmek üzere faaliyet sarfına başlanmıştır.

İngiltere hükûmeti bu devletler nezdindeki İngiltere mümessillerine Almanların teşebbüsleri hakkında tallimat göndermiş, vakî teşebbüse itiraz etmeleri için emir vermiştir.

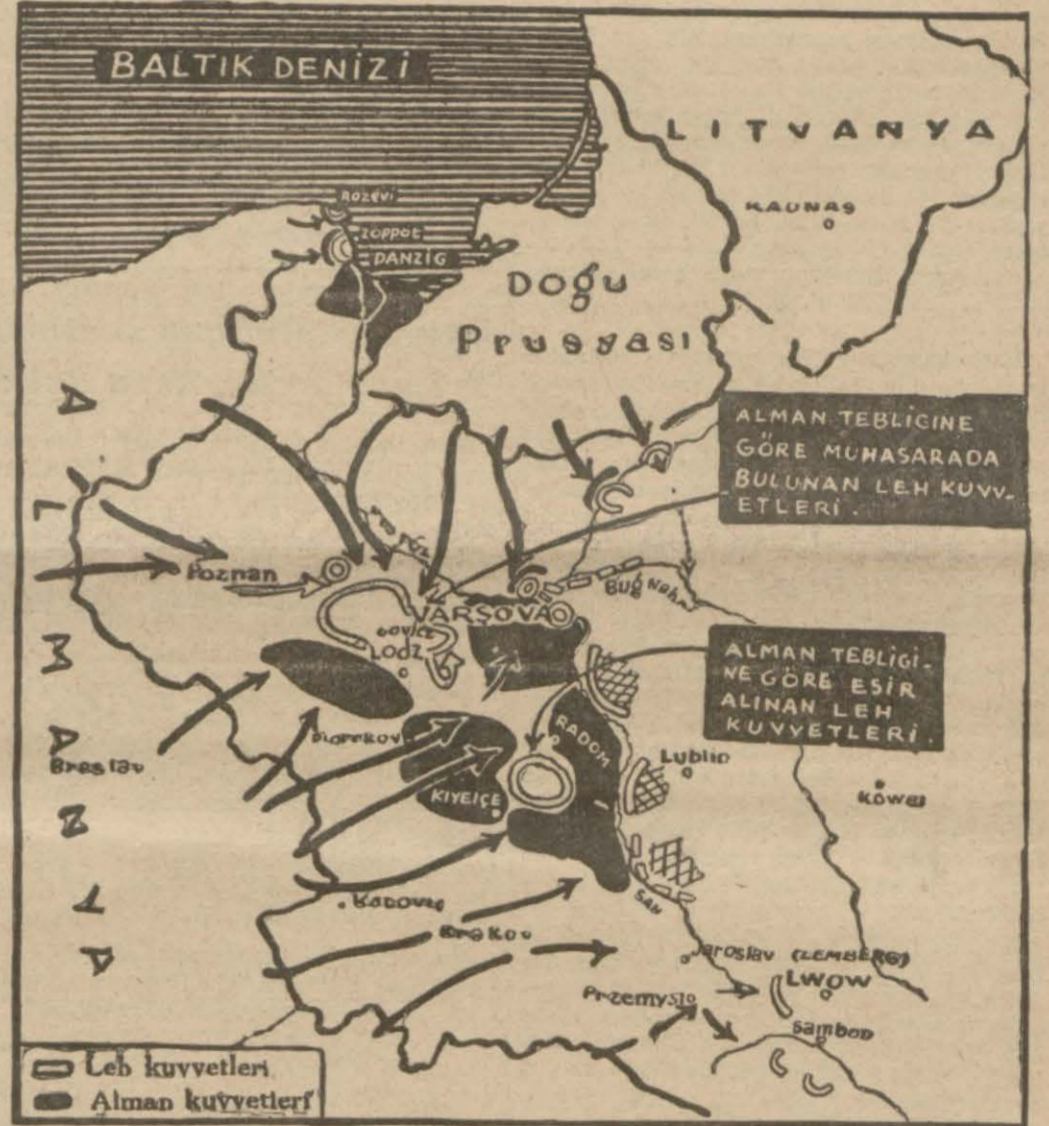
Şayed Alman teşebbüsüne muvafakat ederlerse İngiltere bu devletlerin bitaraflik kaidelerini bozduklarına hükmedecek ve ona göre tedbir alacaktır.

Bugün Meksika sularında meçhul ve büyük bir denizaltı gemisi görülmüş, bunu gören bir Meksika gemisi keyfiyetten hükümeti haberdar etmiş, bunun üzerine iki Meksika muhribi denizaltı gemisini taharriye baslamışlardır.

Fransızlar, Sarbrüken şehrini iki taraftan ihata ettiler

Almanlar şehirleri boşaltıyor, istasyonları berhava ediyorlar

Şark cephesine aid Alman ve Leh tebliğleri birbirini tutmuyor

Almanlara göre Lehistanda vaziyet

Garb cephesinde

Paris 13 (Hususî) — Garb cephesinde bugünkü harekât neticesinde, Fransız kuvvetleri Sarbrükeni iki taraftan ihata etmiş bulunmaktadır.

Bu mntakada, takriben 18 kilometre uzunluğundaki cepheye, Fransız küt'aları bir buçuk kilometre daha ilerlemiş ve elde ettikleri yeni mevzileri tanzim etmişlerdir.

Fransız topçusu, Sarbrüken'deki Alman (Devamı 3 üncü sayfada)

Şark cephesinde

Londra, 13 — Pomorze ve Noznanda bulunan Polonya ordularının, Polonya kuvvetlerinin kısmi küllisi ile irtibat temin etmiş oldukları Varşova tarafından negredilen resmi bir tebliğde teyid edilmektedir.

Bu tebliğde bildirildiğine göre: Koridor - Pomorze ordusu Madlin civarına kadar ilerliyerek kısmi külli ile irtibat temin etmiştir. Bu ordu şimdiki Almanlarla çetin bir muharebeye girişmiştir.

Poznan ordusu ise şark istikametinde yolunu kesen kuvvetlerle birkaç gün şiddetle

VAZİYET

Açık Leh şehirlerini bombardımanı dünya efkârı umumiyesini Almanlar aleyhine haklı olarak tahrike yeni bir sebep teşkil edecektir

YAZAN
Emekli General H. Emîr Erkilet

Garb cephesinde:

Ren ile Mozel arasında Zigfrid mevzilerinin arazisinde Fransız mü'rezelerine Alman leri karakolları arasında mahalli müsademe ve muharebeler devam etmiş ve iki taraf hava kuvvetleri faaliyette bulunmuşlardır. Fransız öncülleri şimdiki kadar Alman müstahkem mevzilerinin Sar bölgesindeki ilerilerinin takriben üçte ikisini ve bilhassa Sarbrükenin şark ve garbında bir çıkıntı yapan orman ve araziye elde etmişlerdir. Bu muharebeler ve ilerlemeler Alman mevzîi aslîsine yaklaşıldıkça Alman topçusunun mukabelesi altında güçleşmekte ve tabiatle ağır-

laşmaktadır. Aynı zamanda Almanlar mahalli mukabil taarruzlarda bulunmaktadır. Fakat heyeti umumiyesi itibarile iki taraftan yapılan hareketler ve muharebeler şimdilik ancak fer'dir. Asıl taarruzun yapılacağı zamanı şimdiden kestirmek mümkün değildir. Bu belki İngiliz ordusunun cepheye tamamilen gelmesine muallâk bulunmaktadır.

Şark cephesinde:

Almanlar Varşovanın şark kısmında seri küt'alarile Varşova - Bialystok demiryolunu aşıklarını ve öncülleri Varşova - Lied-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sulh teşebbüslerine İngilterenin cevabı bir tebliğle ilân edildi

İngiliz Başvekili dün Avam Kamarasında harb vaziyetini anlatan bir nutuk söyledi

Londra, 13 (Hususî) — Son zamanlarda Alman makamları tarafından işaa edilen sulh teşebbüslerine dair İngiliz istihbarat nezaretî bir tebliğ neşretmiştir.

Bu tebliğde sulh müzakerelerinin, ancak Almanya sözüne itimat edilir bir hükümet iktidar mevkiine geçtiler takdirde yapılabileceği, bir kere daha teyid edilmektedir.

İngiliz Başvekilinin beyanatı

Londra, 13 (Hususî) — Avam Kamarası bugün toplanmıştır. Celsesinin açılmasını müteakib başvekil Çemberlayn beyanatta

bulunarak 10 günlük harb vaziyeti hakkında izahat vermiştir. Başvekil evvelâ dün Fransaya yaptığı seyahatten bahsederek ezcumle demiştir ki:

— Dünkü temaslarmızdan maksad harbin müstakbel inkişafı etrafında şahsi fikir ve noktalı nazar teatisinde bulunmaktan, bunlara göre kararlar vermektir ibaretti. Bu konuşmalarda teknik cihetler kat'iyen mevzu bahis olmamıştır. Çünkü bu meseleler evvelce hal ve tesbit edilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet gemileri İngiliz limanlarına uğramıyacaklar

Roma, 13 (Hususî) — Stefani bildiriyor: Sovyet hükûmeti bütün gemilerine İngiliz limanlarına uğramıyacakları (Devamı 3 üncü sayfada)

Türk - Alman ademi tecavüz paktı haberi doğru değil

Ankara 13 (A.A.) — Bazı ecnebi mem-belardan çıkarılan haberlerde Türkiye ile Almanya arasında bir ademi tecavüz paktı hazırlanmakta olduğu bildirilmektedir. Yapılan tahkikat neticesinde böyle bir şeyin mevud olmadığı anlaşılmıştır.

Hergün

1914 de değiliz

Yazan: Muhtittin Birgen

Başvekil Dr. Saydamın Büyük Millet Meclisinde irad ettiği nutuktan alınan umumi intiba üstünde dün biraz durmuştuk. Bugün bu intiba üzerinde biraz daha durmak ve okuyucularımızla birlikte memleketin bugünkü vaziyeti ve işleri üzerinde biraz daha düşünmek isteriz.

Hakikaten, bu nutku dinledikten ve söylece etrafımıza göz gezdirdikten sonra şu neticeye varıyoruz ki Türkiye, bu defaki büyük Avrupa muharebesi karşısında, 914 deki Türkiye değildir. Bunun pek çok misalini ve delilini görmek için şöyle, son haftaların ve hattâ son günlerin hadiselerine bir göz atalım:

Evvelâ, 914 de Türkiye, tarihi bir vazifinin ifası için Cihan Harbine iştirak edecekti. Ancak bu iştiraki kâfi derecede şuurla yapmış olmadığı, zamanını ve şeklini kendisi intihab etmediği gibi harbin devamı müddetine onun idaresini de bizat yapmış gibidir. Faraza, 914 den bugüne kadar yirmi beş sene geçtiği halde harbe nasıl ve kimin emriyle girmiş olduğumuz henüz kat'i surette taayyün etmiş bulunmuyor. Halbuki, bugün böyle değildir. Eğer, Avrupada cereyan etmekte olan harp genişler, ve Türkiye'nin de iştirakini icab ederse, buna şimdiden kat'i surette emin olmamız ki, bu iştirak ancak Türkiye'nin kat'i ve mücbir hayat menfaatlerinin icabı neticesinde vaki olacak ve bu harbe niçin girdiğimiz, nasıl gireceğimizi ve onun hangi ruh ve hedeflerle idare edileceğini millet bilecektir.

Bu fikir silsilesi arasında not edelim: 914 de bizim içimizde kahramanlık, romantizm hemen hemen münhasıran hâkim duygulardır. Bugün bunların yanında, bütün Avrupa milletlerinde olduğu gibi, hesap ve mülâhaza da hâkimdir. Bu hesap ve mülâhaza, bize daha ziyade sulh içinde yaşamaya teklif ediyor ve biz de bunu yapabilmek için son imkân haddine kadar sebat edeceğiz. Eğer harbe gireceksek, bu, şu veya bu tarzda cebeni bir menfaat hesabına değil, yalnız kendi hesabımıza, ancak Türk vatanının yüksek menfaatleri namına gireceğiz. Tarihi gelişimiz itibarile, 914 de biz harbi sulhten ziyade verdik; şimdi ise sulhi harbden çok yüksek tutuyoruz. İki tarih arasındaki bu farkın ne kadar büyük olduğunu izaha hacet yoktur.

Harb karşısında Türkiye'nin vaziyeti böyle olduğu gibi, dahill ahvalimiz bakımından da öyledir. 914 de Avrupada harb ilân edilir edilmez halk bankalara koşmuş, bankalar gışelerini kapamışlar, hükümet te derhal moratoryum ilân etmişti. O zaman Türkiye'de bir tane bile milli banka yoktu ve halkın bütün mevduatı cebeni bankalarında idi. Bugün, Türkiye'nin en büyük bankaları milli olanlardır ve halk mevduatının yüzde doksanı da bunlardadır. Avrupada harb ilân edilir edilmez, bu defa da halk bankalara koştu. Fakat, bankalar bu defa gışelerini kapamadılar. Kim parasını çekmek istedi ise ödeldiler; bugün de ödüyorlar: eğer halk isterse, yarın da öder. Halbuki 914 de moratoryum ilân edildikten sonra İstanbulda ne kadar Türk olmaları mevduatçı varsa bankalardan, tedrici surette paralarını çekmenin imkânlarını bulmuşlar, Türkler ancak hükümetin tayin ettiği had dahilindeki haklarını kullanabilmişlerdir.

Başvekilimizin beyanatından anlıyoruz ki, halk 914 le 939 arasındaki farkı anlamıştır. Artık bankaların önlerinden kalabalık kaybolmuş, ekseriyete huzur ve emniyet hâkim olmuştur. Bu da memleketin fikir ve ruhca 914 de bulunmadığını gösteren çok mes'ud bir müşahededir.

Diğer taraftan, memleketin iktisadi vaziyeti üzerine de bir lâhza bakalım: 914 de Türkiye, yiyecek ekmeğini haricden ithal ederdi. Hattâ haricden getirdiği şey buğday bile olsa ihtiyacı tatmin edemezdi: Mutlaka un olmak lâzımdı. Marsilya değirmenleri ile İstanbul arasındaki muvasala durduğu takdirde İstanbul, elindeki buğdayını un haline getirmeye bile muvaffak olamazdı. Bugün Türkiye, un değil, buğday bile ithaline muhtaç olmadan ekmeğini tedarike kadirdir. Çünkü, memleket, yiyecek maddeleri bakımından, istihsalini hem çeşitlendirmiş, hem de genişletmiştir. Türkiye, öcumümüzdeki mukadderat haftalarında, hattâ ay ve senelerinde, yiyecek bakımından müküllât çekecek değildir. Çünkü, evvelâ devlet'in elinde ihtiyat stokları vardır; sanien, memleketin muhtelif muntakalarına kadar demiryolları uzamıştır. 914 de bir tarafta bolluk varken öbür tarafta kıtlık olurdu. Şimdi, Türkiye, her muntakada kendi kendisine kıyafet edecek gıda maddesi ve nakliye kuvvetlerine sahibidir.

Bir müşahede daha yapalım: 914 de Türkiye'nin tedarikte en çok müküllât çektiği maddeler şekerle çamaşıra taallük eden maddelerdi. Bugün pancarımız da, fabrikalarımız da mevcuttur. Pamuk bizim ovalarımızda yetişiyor ve biz bunları kendi kendimize dokuyup dokunmuş madde haline getirebiliyoruz. Demek oluyor ki bu bakımdan da çok yeni bir vaziyet karşımızdayız.

20 senelik bir himmetin mahsulü olan bu neticeler, bize huzur ve emniyet vermeye kâfi olmakla beraber, herkeste emniyet ve itimad duygularını bir daha kuvvetlendirmek için sunu da ilâve edelim: 939 daki hükümet, 914 deki gibidir. Bilgisi daha yüksek, şuuru daha çok kuvvetli, milletle çok daha yakın ve en temiz ve samimi duygularla mücehhez bir hükümete sahibiz. Daha sonra, başmızda Milli bir Şef var ki 914 ün bütün tecrübelerini görmüş ve o zamandanberi bugüne kadar millet'in işleri üzerinde müstemirren uğraşmış dünyayı da, memleketi de, her nevi iş sahasını da son vukuf haddine kadar tanımıştır. Şu halde, hadiselerin gelişini tam bir emniyet, huzur ve itimad içinde takip edebiliriz.

Muhtittin Birgen

Resimli Makale:

20 inci asrın silâhı

Harbe giren devletlerin ilk işleri birer propaganda vekâleti tesis etmek oldu. Dinlediğiniz radyo, okuduğunuz ajans telgrafı, gördüğünüz gazete hep bu vekâletlerin süzgeçlerinden geçer, ilk hedef maddî yardımı olsun veya olmasın mümkün olduğu kadar çok taraftar kazanmaktır.

Herhangi bir davada esas itibarile haklı olabilirsiniz. Fakat haklı olmak hakkı almayı temine yetmez. Aynı zamanda haklı da görünmek mecburiyetindedir. Haksız görünen haklılığın haklı görünme haksızdan daima zayıf olduğunu unutmayınız.

SÖZ ARASINDA

Halkı lüzumsuz Heyecana Düşüren adam

Londrada suların karardığı bir sırada, İngilizin biri ıslakla köpeğini çağırarak olmuş. Birçok aileler, yeni bir hava hücumuna uğradıklarını sanarak, sığınaklara gitmek üzere evlerinden uğramışlar. Halkı lüzumsuz heyecana sevk etmek suçile mahkemeye verilen İngiliz 10 İngiliz lirası para cezasına mahkûm edilmiştir.

Amerika-Avrupa arasında "1 numaralı", hava bileti

Amerika ile Avrupa kıt'aları arasında hava yolculuğunun bu sene harbden evvel bilfiil başladığını biliyorsunuz. Amerikada Port Washington - Marsilya için kesilmiş olan "1 numaralı bilet", "Port American Airways" kumpanyası tarafından Vaşingtonlu Mr. W. Y. Eck namında bir adama satılmıştır. İşin hususiyeti; bu 1 numaralı biletin 1931 senesinde aynı adam tarafından talep edilmesidir. 1931 senesinde ise 1 numaralı bilet meşhur sinema sanatçarkarı Will Rogers tarafından angaje edilmiştir. Sanatçarkarın bir tayyare kazası neticesinde fevâtî üzerine serbest kalan 1 numaralı bilet nihayet Mr. Y. Sock'e nasib olmuştur.

Bu tarihli biletin ücreti 675 dolardır. Paramızla takriben 850 lira tutmaktadır.

Tek isimli adam

Birleşik Amerikada bir doktor Galenwood meselesi vardır. Bu mesele Amerikalıları az çok yakından alâkadar etmektedir.

Doktor Galenwood Şikagoda geçenlerde vefat etmiştir.

Şöhretini mucib olan nokta yalnız tek isimli olması idi. dünyada ondan başka tek isimli adam yok idi.

Şimdi doktor Galenwood'un neden tek isimli olduğunu izah edelim:

Doğduğu sırada annesi ona Wilbur ismini vermek istemiş.

Halbuki babası Wilbur ismini beğenmemiş Pbeleas ismini münasib görmüş.

Gerek adam gerekse karısı münasib gördükleri isimlerin muhafazasında musur bulunduklarından ve bu mesele yüzünden aralarını açmağa münasib görmediklerinden nüfus kütüğüne çocuklarını Galenwood olarak tek isim üzere ne kaydettirmişlerdir.

Bilâhare doktor olan deliknlı ismine başka bir ismin ilâvesini lüzumsuz görmüş ve tek isimle kalmıştır.

Hergün bir fıkrâ

Keçiler ondan kaçmışlar

İki arkadaş yağmurda kalmışlar, bir ahırın yanındaki ufak bir kulübeye sığınmışlardı. Ahırda keçiler vardı. Pis bir koku geliyordu. İki arkadaş bu ahırda kaç dakika oturlabilecekleri hakkında bahse girmişlerdi. Biri girmiş, beş dakika kalmış:

— Artık bayıldım!

Diye çıkmıştı.

Öteki:

— Hele bir de ben gireyim!

Deyip girmişti. On beş dakika sonra arkadaşları merak esmiş, ahırın kapısını açmıştı. Ahırın kapısı açılır açılmaz keçiler kapıdan dışarı fırladılar. Arkadaşı ahırın bir tarafında oturuyordu:

— Yahı, bayıldın diye seni merak ettim.

— Hiç bir şey olmadım. Ayaklarımları çıkarıp oturdum. Keçiler hemen ahırın bir tarafına çekildiler. Ve sen kapıyı açar açmaz da gördüğün gibi hepsi birden dağıldılar.

Kadın Gene kadınır!

İngilizlerin kara ordusunda çalışan bu gönüllü İngiliz kızı, üzerindeki askerlik elbisesine, omuzunda ki, gaz maskesile, miğferine rağmen kadınlık insiyakını kaybetmiş değildir. Vazifesi başına giderken, bir dükkânın camkânında, gördüğü sık bir tuvalet derhal kendisini cebzetmiş, ve dakikalarca aynı zamanda zevkle ve içi titriyerek bu tuvaleti seyretmiştir.

Paris halkı Eâlencesinden Vazgeçmiyor!

Harbin patlamasına rağmen Pariste halkın eğlencesinden vazgeçmediği anlaşılıyor. Bulvarılarda açık hava gazinoları eskisi gibi tiklim, tiklim doludur. Yalnız bu gazinolarda artık eskisi gibi havaiyattan bahsedilmiyor. Daha ziyade günün mevzuları, harb tebliğleri büyük bir merakla okunuyor.

"Kaplan", lâkabı taşıyan başkumandan

İngiliz orduları başkumandanlığına seçilen Vikont Gort orduda "Kaplan" lâkabı ile anılır. Filvaki yüzünün çizgilerinde, azim, irade, kuvvet ifade eden derin mana ile birlikte samimiyet ve cana yakınlığın da izlerini görürsünüz.

Kara kedi ve yeni İngiliz sefiri

İngiltere hükümeti Marki Lothian Amerika elçiliğine tayin etti. Marki Ruz, velte itimadnamesini verdikten sonra beyaz saraydan çıkarken, merdivenlerde bir siyah kediyeye raslanmış, ve İngilizler kara kediyi uğur telâkki ettiklerinden, o da, vazifesine başlarken böyle bir uğurla karşılaştığına sevinerek hayvanı omuzuna alıp otomobile binmiştir.

Yumurta kabuklarından Eyfel kulesi

Pariste meraklı bir Fransız yumurta kabuklarından çok yüksek bir Eyfel kulesi yapmağa muvaffak olmuştur.

"Eyfel" kulesinin ellinci yılını kutulamak için yapılmış olan merasimde teşhir edilen bu yumurtadan kule pek büyük bir alâka uyandırmıştır.

Thetis yüzdürüyor!

Geçen Haziranda bir dalma neticesinde, 99 tayfasile birlikte batan İngiliz Thetis denizaltı gemisinin su sathına yakın bir şekilde yüzdürüldüğünü İngiliz gazetelerinden okuyoruz. Tahlisiye a-meleleri, tayfalarından ikisinin cesedini daha meydana çıkarmışlardır. Gemi yakında büsbütün yüzdürülecektir.

Londrada at kalmadı!

Londrada dört ayaklı hayvanlara, bilhassa atlara hiç mi hiç rastlanmadığı söylenmektedir. Atların birçoğu köylerdeki tarlalara gönderilmiş ve orada hasad işlerinde kullanılmaktadır. Aynı zamanda binciklik mektepleri, işsizlik yüzünden kapılarını kapamışlardır.

Sözün kıyası

Okuyucularımız ve biz

E. Ekrem Talu

Harbin ilk seyyilesini biz çektiğimiz; gazetelerin, kâğıd vesair tabii malzemesini tedarik hususunda uğradıkları güçlük yüzünden hepimiz hacimimizizi daraltmağa, sayfamızı yorganımıza göre uzatmağa mecbur olduk.

Fakat bundan, okuyucu zarar görmedi. Bizim Son Postayı misal olarak ele alırsak, ufak puntolarla dizilmiş sekiz sayfanın içerisinde, vaktile 12 sayfa dolduran maddelerin ve çeşid yazıların hemen çoğunu sığdırılmış görürüz. Bu, gazetecilik tekiğinin başarımı olduğu bir marifettir. Okuyucuyu en yeni havadisten mahrum etmemek, onun alıştığı mündericat tenevvüünü birdenbire kısmamak, kesmemek en birinci gayemizdir. Bizimle aynı derde giriftar olan diğer arkadaşlarımızla bir arada düşündük, taşındık ve kâğıd kütüğünün epey uzun süreceğini tahmin ettiklerimizden, bir zaman sonra, hadiselerin en civvili anında Türk efkârı umumiyesini karanlıkta bırakmamak endişesile bu yolu ihtiyar ettik.

Ben, şimdi bu izahatı, kıymetli okuyucularımıza kemalî saffetle, şu sebebdan dolayı veriyorum: Bizat şahid oldum: Bir, iki kişi, yolda, çevirdikleri müvezinden aldıkları gazeteyi şöylece ellerinde tartarak, inceliğini ve hafifliğini gördükten sonra dudak bükmüş ve ona verecekleri parayı çoğunsamışlardır.

Bu hareket, kendilerinin içinde, kemaliyet itibarile aldanmakta olduklarına dair bir şüphe uyandırdığını işrab etmektedir. Halbuki makul ve munisif düşünün herhangi bir okuyucu, senelerdenberi kendisini tatmin için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyen gazetesi, gene kendisini ileride havadsız bırakmamak kaygusile hacmini küçültmesinin hoş görmeli ve kemaliyete bakmayıp keyfiyete itibar etmelidir.

Kaldı ki, yukarıda da arzettiğim gibi, gazetelerimiz hacimleriyle beraber puntolarında da küçültmüşler, sayfa tertibatında yer kazandıran bazı değişiklikler yapmışlardır. Tâ ki bu suretle, mündericattan azalan kısım en aşağı hadde inmiş olsun.

Bundan başka, pattonların tevazularına minafı olduğunu bile bile sunu da ilâve ediyim ki, bu kâğıd tasarrufuna rağmen, gazetelerin hepsi de maddî bakımdan eskisine nisbetle daha büyük külfetler altına girmişler ve buna mukabil, gazeteye menfaat temin eden ilânlardan bir kısmını metne fedâ etmişlerdir.

Gazete ile okuyucuları arasındaki tabii münasebeti en iyi şekilde devam ettirmeye çalışan muharrir, mürettib, makinist, ressam, fotoğrafçı, hepimiz, efkârı umumiyeyi tatmin için seferber haldeyiz. Her birimize isabet eden fazla çalışmayı hoş görüyor ve her şeye rağmen gazetemizi saati saatine, mümkün olduğu kadar zengin ve sahih mündericatlâ ile yetiştirmeyi en muazzez bir gaye biliyoruz.

Her hal ve kârda, ufaesine düşen vazifeyi azim ile ve kusursuz işlemeğe çalışan Türk matbuatının böyle zamanda halktan beklemediği, hakikati biraz görüş ve anlayıştır.

E. Ekrem Talu

Bir İngiliz şilebi daha torpillendi!

Newyork 13 (A.A.) — «Clairlogie» ismindeki İngiliz şilebi İrlanda sahilleri açığında torpillenerek batırılmıştır. Şilebin mürettebatı «American Shipper» ismindeki Amerikan vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Vapur, şilebin mürettebatını kurtarmak için geri dönerek 150 mill uzunluğunda bir mesafe katetmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bir tramvay 12 yaşında bir çocuğa çarptı

Taksim - Fatih hatında işliyen vatman Tevfikin idaresindeki tramvay İstiklal caddesinden geçerken ani olarak önüne çıkan 12 yaşlarında Şükriye adında bir çocuğa çarparak vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı hastaneyeye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Alacak yüzünden iki kişi birbirini yaraladılar

Küçükpazarda oturan Hüseyin adında bir arkadaşımız Cavide bir alacak meselesinden kavgaya etmişler ve neticede her ikisi de birbirlerini yaraladıklarından haklarında tahkikata başlanmıştır.

TAKVİM

EYLÜL		EYLÜL	
Rumî sene 1355	14	Arabi sene 1358	
Eylül 1	Resmî sene 1939	Hizir 182	
PERŞEMBE			
GÜNEŞ	Receb		İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 39	8 58	11 17	9 83
30			
Öğle		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 10	15 42	18 21	19 53
E. 5 48	9 21	12 -	1 88

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazete Almanların İstanbulda tanınmış zevata zarf içinde propaganda mektubları gönderdiklerini yazıyor. Doğrudur. Bir doktorun elinde gördük. İçinde Alman ricâlinin son hafta zarfında söyledikleri nutukların metinleri vardı.

Anlaşılan Almanlar propaganda bahsinde henüz kemale ermiş değildiler: Nutuklar almanca idi, doktor da almanca bilmiyordu, yırtıp attı. Yalnız propaganda sadece zarf içinde nutuk metnini göndermekten ibaret değil. Alman ajansının hergün verdiği telgraflara bakınız, her biri propaganda nezaretinde yazılır, her memlekete göre ayrı ayrı tanzim edilir. Hergün gazeteleri dolduran, Fransız, İngiliz,

Rus, yahud başka ajansların telgrafları da öyledir ve kabul edelim ki; öyle olması bu ajansların vazifeleri icabındandır. Her biri bitaraf halk arasında mümkün olduğu kadar fazla taraftar bulmak, müzahir temin etmek vazifesile mükelleftir. Yaptıkları budur. Buna karşı bizim yapacaklarımız da müteyakkız olmak, her bir telgrafın içindekini okumadan evvel nereden geldiğine bakmak, okuduktan sonra da niçin yazılmış olabileceğini düşünmek ve nihayet her şeye sadece Türk gözlüğü ile bakmaktır. Bizim için tek nokta bundan ibarettir, sadece bundan ibarettir. Fakat bunu mutlak surette doğru olarak yapmanın her zaman kolay ve mümkün olabileceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Fransızlar, Sarbrücken şehrini iki taraftan ihata ettiler

Garb cephesinde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

man hava karargâhını tamamen tahrib etmiştir.

Almanlar, Lüksemburg hududuna yakayan Şingar mevkiinde, hududu dahi- le bağlayan demiryolunu berhava etmişlerdir.

Fransız tebliği

Paris 13 (A.A.) — 13 Eylül sabah tarihli harb tebliği:

Gece, düşman topçusunun aksülâme- li devam etmiştir. Dün gündüz iki taraf hava kuvvetleri büyük faaliyette bulunmuşlardır.

Paris 13 (A.A.) — Büyük erkânihar- biye tarafından neşredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

«Düşman topçu kuvvetleri bütün gece faaliyette bulunmuşlardır.

Dün her iki tarafın hava kuvvetleri büyük bir faaliyet göstermişlerdir.

Paris 13 (A.A.) — 13/9/939 akşam tebliği:

«Kıtaımız, dün ve evvelki günler zarfında zaptedilen mevzileri takviye etmektedir.

Deniz kuvvetlerimiz düşman denizaltılarını karşı şiddetle harekette bulunmaktadırlar.

Havanın muhalefetinden dolayı tayyare faaliyeti az olmuştur.

Paris 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Cephede, Rhin'den Moselleye kadar olan kısımda Sarrebrücke'un her iki tarafında iki mühim ilerleme kaydedilmiştir. Bu taraftan Sarrebrücke'un garbin Varndt ormanının teşkil ettiği çukuntı işgal olunmuş ve diğer taraftan da Sarreguemines ile Hornbach arasında Lablies'in nehri sol sahiline kaçın 2 kilometrelik bir cephe ve oldukça derin bir saha üzerinde bu münaka ele geçirilmiştir.

Cephenin garb münthesında Almanların taarruz hareketi durdurulmuş ve Fransızlar dün bu münakada ilerlemişlerdir.

Bu hareketlerin en mühimmi, Almanların mukavemetine rağmen La Blies'in sol sahiline elde edilen ilerlemedir. Bu münakada düşman topçu ateşle ve tayyare hücumlarıyla mukabelede bulunmuştur. Fransız hatları üzerinde birçok hava muharebeeri cereyan etmiştir.

Alman tebliği

Berlin 13 (A.A.) — Umumi karargâhın garb cephesi hakkındaki tebliği:

Garb cephesinde, Alman öncülleri bir mukabil taarruzda bulunarak Sarrebrücke'un takriben altı kilometre cenebu şarkisinde kâin olup iki Fransız bölüğünün yerleştiği Birnberg tepesini geri almıştır.

Diğer münakalarda ehemmiyetsiz öncü müsademeleri olmuştur.

Alman topkalarına karşı hiçbir hava taarruzu olmamıştır.

Almanlar şehirleri tahliye devam ediyorlar

Amsterdam 13 (A.A.) — Allgemein Handelsblad gazetesine göre, Aachen'in tahliyesi bugün öğleden sonra başlanacaktır.

Gazetenin Alman - Holanda hududundaki muhabiri şunları ilâve etmektedir: 19 yaşından aşağı erkeklerle bütün

Alman ordusuna verilen emir: "Mukavemeti kırmak için her vasıtayı kullanın!"

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Mültecileri taşıyan bir tren bombardıman edilmiştir.

Vazuh şekilde Kuzılhaç işaretini taşıyan bir tren bombardıman edildi.

Elçi ikinci raporunda litca ettiğii tamamen müdafaasız bir kasabanın bugün dört Alman tayyaresi tarafından bombardıman edildiğini, 11 kişinin öldüğünü, 40 kişinin ağır surette yaralandığını bildirmektedir.

Leh hükümetinin protestosu

Lehistan hükümeti bugün bütün medenî milletlere bir beyanname göndererek Alman tayyarelerinin açık şehirleri ve sivil halkı bombardıman ettiklerini bildirmiştir.

Tebliğin metni

Berlin, 13 (A.A.) — D. N. B. ajansı, Führerin umumi karargâhından bildiriyor:

Alman ordusu başkumandanlığı, Polonyalılar tarafından tatbik edilen harb usulünün, Varşovanın Leh kumanda heyeti tarafından bombardıman ettirilerek sivil halk arasında zayıfla sebeb olunmasını ve ahaliye çete şeklinde teşkilatlanması hakkında emir verilmemesinin insanî olmadığını nazarı dikkate alarak, Leh mukavemetini kat'i olarak kırmağa karar vermiştir.

Buna binaen Alman ordusu başkumandanlığı, Leh mukavemetini kırmağa imkân verecek bütün vasıtaları kullanmalari için muhtelif ordulara emir vermiştir.

Leh kadınlarının kahramanlığı

Briüksel, 13 (A.A.) — Frankfurter Zeitung isimindeki Alman gazetesi, işgal edilen Leh şehirlerinde silâhlı Leh kadınlarının ekseriya Alman askerleri üzerine ateş ederek öldürdüklerini teslim ediyor ve diyor ki:

«Alman askerleri hiç şüphesiz buna mukabele etmekte ve bu suretle birçok Alman alleleri yeni felâketlerle karşılaşmaktadır.

Ruzvelt kongreyi fevkalâde toplantıya çağırdı

Vaşington 13 (A.A.) — Reiscicumhur B. Ruzvelt kongreyi 21 Eylül öğle vakti fevkalâde toplantıya davet etmiştir.

Kanada memnun

Ottava 13 (A.A.) — Müttefikler mağlûp olduğu takdirde İngilizlerin Amerika kadaki topraklarını ve Kanadayı Birleşik Amerika devletlerinin müdafaası için Ruzvelt tarafından harardan yapılan beyanat Ottavada harekâtle karşılanmıştır.

Bu beyanat, Birleşik Amerika devletlerinin Kanadanın toprak bütünlüğünü garanti edeceği hakkında kat'i bir vâd olarak telâkki edilmektedir.

Çemberlayn yüksek harb meclisine giderken şemsiyesini götürmedi

Londra, 13 (A.A.) — Bütün gazeteler, Fransız - İngiliz yüksek harb meclisinin dünki toplantısı hakkında tefsirlerde bulunmakta ve Çemberlaynın geçen sene 15 Eylülde Berchtesgaden'e giderken yaptığı gibi bu sefer şemsiyesini götürmediğini kaydedilmektedir.

Daily Express gazetesi Çemberlaynın bu sefer Hitler'e karşı açılan amansız bir harb amzını takviye etmek üzere seyahat ettiğini yazmaktadır.

Daily Telegraph gazetesi, Hitlerizme karşı açılan mücadeleye sonuna kadar devam etmek lazım geldiğini kaydetmektedir.

Times gazetesi, yüksek harb meclisinin verdiği kararın tesirleri sonradan görüleceğini yazmakta, Fransız İngiltereden ayrımak için sarfedilen gayretlerin boşa gittiğini ilâve etmektedir.

Çocuklar Bükreşten çıkarılıyorlar

Bükreş, 13 — Bükreşte halka muhtemel hava hücumlarına karşı ne suretle korunulacağına öğretmek üzere bir takım tedbirler alınmıştır. Tramvaylar küllümine boyanmıştır. Gazilere karşı tahaffuz kurlarının miktarı artırılmıştır. Payitahtın bütün mahallelerindeki çocukların vilâyetlere nakli için hazırlıklar yapılmaktadır.

Fransada harb kabinesi kuruldu

Paris 13 (Hususî) — Bir müddetten beri teşkilî derpiş edilen harb kabinesi, bu akşam nihayet kurulmuş ve Cümhuriyeti Lebrön'ün tasvibine iktiran etmiştir.

Yeni kabinede büyük bir değişiklik yoktur. Nazarede, başvekil ve milli müdafaâ derarinden başka, hariciye nezaretini de deruhde etmiştir.

Eski hariciye nazırı Bone, dahiliye nazırlığına tayin edilmiştir. Ayrıca bir abluka ve bir de esliha nezareti ihdas edilmiştir. Jorj Perno abluka nezaretine getirilmiştir.

VAZİYET

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İnce şimendiferine vardıklarına ve cenubda dağ tümenleriyle Sambordan Lemberge doğru ilerlediklerini, seri kitalarını da Lemberge kadar gelmiş olduklarını bildirmişlerdir. Kezalik Radom cenubunda muhasara edilmiş olan Leh fırkalarının esir edildikleri anlaşılacaktır. Her taraftan gelecek Kutno ve etrafında toplanan Leh tümenleriyle bunların etrafını saran Alman ordusu arasında şiddetli muharebeler olmaktadır. Leh tebliğlerine göre Kutno Leh ordusu cenebu doğru bir yarma hareketi yaparak Lodzu almışlardır. Fakat Almanlar Lodzun etrafında bulunduğunu bildirmektedirler. Maamafih bu mevkiin oradaki Leh fırkaları tarafından zaptedilmesinde hiçbir fayda yoktur.

Bunlar haricinde Almanların Vistül veya San nehrine karşı bir hareketleri olmadığı gibi asil Leh ordusunun da Almanlara karşı herhangi taarruz bir hareketleri olmamıştır. Alman hava faaliyeti de azalmıştır. Bu itibarla Lehlihar vaziyetlerini düzeltmek, şimal ve cenubdan kendilerini yeniden tehdit etmekte bulunan Alman ihatalarına karşı tedbirler almak hususunda bu sükûnetli günlerde istifade edilecektir.

Almanlar sivil halkın askerî harekâta teşvik edildikleri iddiasıyla askerî veya açık olduklarına bakılmıyarak Leh şehirlerini bombardımana karar vermiş olduklarını bildirmişlerdir ki bu, cihan ferâkı umumiyesini Almanlar aleyhine pek haklı olarak tahrike yeni bir sebep teşkil edecektir.

H. E. Erkilet

4 Leh tayyaresi Rumen topraklarına indi

Bükreş 13 (A.A.) — Cernantzi'den bildirildiğine göre dört Leh askeri tayyaresi Leh - Rumen hudud münakasında keraya inmiştir. Rumen makamları bu tayyareleri müsadere etmişlerdir. Tayyarelerin mürettebatı bir temerküz kampına sevkedilmişlerdir.

Sulh teşebbüslerine İngilterenin cevabı bir tebliğle ilân edildi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Fransadan iki devletin tam bir görüş birliğine malik bulduklarını bir daha öğrenmiş olmanın verdiği kuvvet ve cesaretle dönmek. Aynı zamanda şunu müşahede ettim ki Manşın iki tarafında bulunan milletler azmin ve manevyatın en yüksek hadlerine malik bulunmaktadırlar. Fransızlar da İngilizler gibi sulhsever bir milletlerdir. Fakat onlar da bizim gibi kaani olmuşlardır ki Almanyanın Avrupada yarattığı cebir ve tehdid havasına artık nihayet vermek zamanı gelmiştir. Fransız ve İngiliz milletleri gibi hükümetleri de Lehistan verilen sözü sonuna kadar yerine getirmeye azmetmiş bulunuyorlar.

İngiliz başvekil bundan sonra sözü harb vaziyetine nakletmiş, Leh ordusunun gösterdiği kahramanlığı takdirle yâdettikten sonra demiştir ki:

«Bugün harbin sükûnet merkezi elân şark cephesinde bulunuyor. Almanlar bu cephede çok fak hava ve kara ordularıyla hücumlarda bulundular. Bundan maksadları Lehistanın işini bitirmek ve bundan sonra bütün kuvvetleri garba tevccüh ettirmekti. Fakat Almanlar bu maksadlarına erişemediler. Leh ordusu misli namesub bir seccaatle mukavemet etti ve bu mukavemet hâlâ devam ediyor.

Garb cephesine gelince burada Fransız kuvvetleri batı, lakin emin şekilde ilerlemektedirler. Bu ihtiyatlı tarzı hareket o cephedeki vaziyetin icabıdır. Maamafih bu ilerleyişte muvaffakiyetli olduğunu ve muvaffakiyete doğru gittiğini kabul etmek lâzımdır. Garb cephesinde İngiliz kuvvetleri de vardır. Lakin bunlar İngiliz harekâta iştirak etmişlerdir. Yalnız hava kuvvetlerimiz faydalı istikşaf uçusları yapmakta ve kıymetli malumat toplamaktadırlar.

Başvekil bilâhare sözü İngiliz donanmasının faaliyetine intikal ettirerek üç Leh destroyerinin İngiliz donanmasına lîthak etmiş olduklarını bildirmiş ve demiştir ki:

«Donanmamız denizlerde geniş şekilde faaliyet göstermekte, ticaret yolu ve gemilerimiz muhafaza etmektedir. Filhakika başlangıçta Alman denizaltıları ticaret gemilerimizin hareketlerini kışkırtmışlar ve de bunun önüne tedbirler alınmaktadır.

Harbin başladığı gündür faaliyette bulunan ve memnu hacimleri 1.100.000 tonlaftaya ballı olan Alman ticaret gemileri harb başladıkdan sonra donanmamız sayesinde kışınma batırılmış, kışın denizlere sığınmaya mecbur edilmek suretilen denizlerde silinmişler, bu suretle Alman deniz ticareti felce uğratılmıştır.

Başvekilin beyanatını müteakib müzakereler başlamış, ilk söz alan işçi partisi lideri Grinvud Lehistanı sonuna kadar yardım edileceğine, onun menfaatlerine mügayir olarak ve onu hesabdan harç tutarak sulh yapılmıyacağına dair başvekil tarafından verilen teminatı memnuniyetle karşılamıştır.

Sovyet gemileri İngi'iz limanlarına uğramıyacaklar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mamalarına dair emir vermiştir. Emir bu lmanlara hanule götüren Sovyet gemilerine de şamilidir.

Askeri tedbirler

Moskova 13 (A.A.) — D. N. B. İhtiyatların silâh altına çağırılması devam ediyor. Moskova sokaklarında ve istasyonlarında trenlerle Sovyetlerin garb hududlarına sevkedilmekte olan seferber kıyafette ve silâhlı kıtaat görülmektedir. Bu kıtaat büyük bir sükûnet ve nefse itimad gösteriyor.

Şimal devletleri bitaraflık mesel'sini görüşüyorlar

Kopenhag 13 (A.A.) — Norveç, İsveç, Finlandiya ve Danimarka başvekil ve hariciye nazırları önümüzdeki Pazartesi ve Salı günleri Kopenhagda toplanarak harbin ortaya çıkardığı bitaraflık meselelerini tetkik edeceklerdir.

Bu konferansta, bu dört memleketin müştereken hareket etmesi için icab eden tedbirlerin derpiş edileceği zann olunuyor.

Sabahtan Sabaha

Harb mizahı

Siyasî nutukların sertliğini lâfife ve espri kanarak yumuşatmak hitabet san'atının hünerlerinden sayılır. Harb devrinin ilk nutkunu söyleyen Mareşal Göring bu kaideyi hatırlıyarak kan ve dumandan oluşan insanı milleti için gıcıklaştırmak için şöyle bir espri yaptı:

«Bizde kitlik olduğumu söylüyorlar. Gerçi bolluk içinde değiliz. Fakat az yemekle şışmanlamaktan kurtulacağımızı neden söylemiyorlar.»

Mizah, lâfife, espri yerinde olduğu zaman bir yığın ciddi eserin yapamadığı muvaffakiyeti temin eder. Karikatüristin manalı bir çizgisi, mizah üstadının ince bir fikri bazan kütlenin ruhunda öyle akisler bırakır ki en müsnet propaganda vasıtaları bu tesiri yapamaz. Fakat bu o kadar güç bir hünerdir ki yerinde olmadığı takdirde tamamen menfi reaksiyon yapar. Hele harbe sokulmuş, hayatı altüst olmuş bir cemiyetin ruhi bünyesi bu tarzda esprilere asla mütehammil değildir. Şışmanlamak veyahud zayıflamak ferdi ve ihtiyari bir harekettir. Bunu ekmeğini vesika ile yiyen bir cemiyete maalemket onun hayattan beklediği en tabii haklarını inkâr etmektedir.

Mizah, eğer bir ruhi haletinin felsefesini ifade edebilirse san'at olur. Mareşalin yaptığı espride mutiak bir felsefe ararsak bunu ancak Almanyanın duyduğu içtimai ızdırabda bulabileceğiz. Nazi lideri bu espri ile kütlenin duyduğu acıyı ifşa etmiş oluyor.

Realitelerin çarpıştığı devirde mizahın vazifesi her zamankinden daha naziktir.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Mevcud harbde bitarafklar

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İhtiyar Avrupanın temellerini sarsmak tehlikesini gösteren büyük kasırganın dışında kalmış bir takım memleketler var. Her harbde olduğu gibi bunda da, bu memleketlerin umumiyelerinin gösterdikleri tezahüratın umumi vaziyette büyük tesirler husule getirdikleri şüphesizdir. Mevcud harbde bitaraf bir vaziyet almış bulunan memleketler, umumiye itibarlı, taayyün etmiştir. Şimali Avrupada İskandinavya memleketleri kat'i bir bitaraflık muhafaza edeceklerini ilân etmişlerdir. Felemenk, Belçika, İsveç gibileri ise, icabında bitarafklarının kuvvete müreacaat suretinde müdafaâ etmek kararla ile harb haricinde kalamaklarını bildirmişlerdir. Yalnız bu üç memleketin bitaraflıkları, mahiyete itibarlı az, çok birbirinden farklıdır. Felemenk devleti, an'anevi siyasetine uyarak kendisine verilmiş istenen garantileri kabul etmemiştir. Belçika, hududları tecavüze uğradığı takdirde İngiltere ve Fransadan müzaheret vâdi almışlardır. Almanya da, bu devlete tecavüz etmemeyi kabul etmemiştir.

İsveç'in bitaraflığı ise, confederasyon kanunu ahkâmına ve milleti müsellehâne ve sasklarına tevfikkan mutlaklıdır.

Harbin başlangıcında bir hayli tereddütleri davet eden İspanyanın vaziyeti de, Frankloner bitaraflığını ilân etmesiyle sarahat peyda etmiştir. Üç sene kadar süren İspanyol dahilinde İtalya gibi Almanyanın da müessir yardımlarını gören Frankloner, mümkün ki son Sovyet Rusya - Almanya ademi tecavüz misakından dolayı bu hattı hareketi ihtiyar etmiş olsun, sebeb ne olursa olsun, netice budur. İtalyaya gelince; Almanya ile Münver siyasetinde tam bir mütabakat halinde siyasi faaliyet gösteren bu hükümet, elyevm filli bir bitaraflık muhafaza etmektedir. Macaristan da aynı vaziyettedir. Fakat, son günlerde, tıpkı şimal memleketleri gibi, yani İsveç, Norveç, Felemenk, Belçika, Danimarkın bitaraflığına benzer bir vaziyetin Balkanlar da da ihdas edilmek istenmesinin temine matbu bazı siddet teşebbüsleri müşahade olunmaktadır. Bunların ne netice vereceği bilinemez. Yugoslavya ile Bulgaristan istiklalilerine ve tamamiyelerine zarar vermeye iddiası gene mücadelenin dışında kalmayı tercih etmektedirler.

Memleketimizin durumu hakkında ise fazla bir şey söylemeye lüzum yoktur. Çünkü bu durumu, üç gün evvel, bizat Başvekil Refik Saydam Millet Meclisi kürsüsünden tarif ve ifade etmişlerdir.

Avrupanın dışına gelince; burada, Japonyanın durumunda bariz bir istikamet değeri şikliği meyl var. Bunun sebebi, gene Sovyet Rusya - Alman ademi tecavüz misakıdır. Japonya da Avrupa harbi haricinde kalacağını bildirmişti. Bu arada İngiliz - Japon muallâk meselelerinin haline gayret ettiği de gözde çarpılmaktadır. Birleşik Amerika devletleri de üzerine nazırları çeken mühim bir kuvvettir.

Fakt reiscicumhur Roosevelt beş Eylülde yaptığı beyanat ile Amerikayı Harbden uzak tutmaya çalışacağını ve Avrupaya asker yöllamiyacağını, bunu bir vazife bildiğini söylemiştir. Şu halde:

Mevcut harb, şimdilik lüzumsuz tahrikât ve ihtilâta meydan verilmeyecektir.

Selim Ragıp Emeç

Parti Müstakil Grupu toplandı

Ankara 13 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Müstakil Grupu Reis Ve-killiğinden:

Cümhuriyet Halk Partisi Müstakil Grupu Reis 13 Eylül 1939 tarihinde saat 15 te reus vekili Ali Rana Tarhan'ın reisiğünde toplanarak hükümetin, Başvekilin Meclisteki beyanatında ifade edilen ve Hariciye Vekili tarafından Parti Grupunun dünki toplantısında izah olunan, harici siyaset hakkında müzakerede bulunmuş ve bu siyaseti tamamilen tasvib etmiştir.

Müzakere saat 19.30 da nihayet bitmiştir.

Şehir Haberleri

Gıda maddeleri için azami fiat usulü

Belediye siyasi vaziyet bu şekilde devam ettiği esnada baş bosterecek ihtikâra mâni olmak için tedbir aramaktadır. Men'i ihtikâr kanunu seferberlik halinde tatbik edilmesine göre, bundan şimdilik istifade imkânı bulunmamaktadır.

Belediye Reisliği ekmekten başka bülümüm gıda maddelerine azami fiat koymak için tedbirler almaktadır. Bu imkân temin edildiği takdirde bütün yiyecek fiatlarına İstanbul Belediyesi Daimi Encümeni tarafından azami fiat konacak, ihtikârini önlenmesine çalışılacaktır.

Deniz işleri:

Ayvalık vapur seferleri yeniden başladı

Hükümetin vermiş olduğu karar mucibince, İstanbul - Ayvalık vapur seferlerine dün itibaren başlanmıştır. İlk seferi Bartın vapuru yapmıştır.

İstanbul - İzmir seferleri de Pazar günü başlayacaktır.

Kömür amelesi bulunamıyor

Limanda çalışan kömür amelesinden bir kısmının işlerini bırakması yüzünden, kömür tahmil tahliliye işlerinin aksadığını yazmıştık.

Bu amelenin yemiyelerine yapılan zammı rağmen çalışmaya devam etmiş olduğundan, idare yeni amele bulmak üzere Belediye ve hamallar cemiyetine müracaat etmiş. Fakat buna rağmen kömürde çalışacak işçi bulunamamıştır. Liman İşletmesi bu vaziyetin kömür işine darlık husule getirdiğinden bahseden bir rapor hazırlanmış ve dün vilâyete göndermiştir.

Yeni vapurlar Karadeniz hattına işleyecekler

Limanlar Umum Müdürlüğü tarafından verilen yeni bir karar ile Kadeş, Sus, Etrüks gibi yeni vapurlarımız Karadeniz hattına işleyeceklerdir.

Bu karar, bundan evvel yeni vapurlarımızın Karadeniz hattına işleyeceği hakkında çıkmış olan sayıların bu suretle tezkib etmiş bulunmaktadır.

Vapurdan denize düşen bir yolcu kurtarıldı

Dün Şirketli Hayriyenin 72 numaralı vapurundan bir kaza olmuş, vapur köprüden ayrıldıktan birkaç dakika sonra bir yolcu denize düşmüştür.

Hikmet isimli taşıyan yolcu derhal yetişen bir sandal tarafından kurtarılmıştır.

Karadeniz hattı için kış tarifesi hazırlanıyor

Limanlar Umum Müdürlüğü Karadeniz hattı için kış tarifesini hazırlamağa başlamıştır.

Yeni tarifede esaslı bir değişiklik olmayacak, yalnız hareket saatlerinde bazı tebeddül olacaktır.

Kış tarifesi bu ayın sonlarına doğru tatbik mevkiine konulacaktır.

Mahkemelerde:

İstasyon büfesinin camlarını kıran bir adam mahkemeye verildi

İçerenköyünde Bostancı caddesinde oturan ve bir cerh, iki sirkat suçunun faili olup zabıtaca aranmakta bulunan Doktor namile maruf Mustafa adında biri, evvelki gün mahkemede aleyhinde şahadetle bulunmasından muğber olarak Bostancı İstasyonunda Hasana aid büfenin 15 camını kırmış ve bu arada radyo makinesini de parçalamıştır.

Bu sırada Mustafanın cam parçalarıyla sağ bileği kesildiğinden, tedavi edildikten sonra meşhud suçlar mahkemesine teslim olunmuştur.

Fransız sinemacılığının en büyük iki yıldızı

JEAN GABIN ve MICHELE MORGAN

Bu **SARAY** Sinemasında Akşam

JEAN MARTET'in Güzel ve Parlak Romanı

MERCAN ADASI

Şaheserinde, Size hokâiki güzelliğin bütün heyecan ve teessürlerini tattıracağız. Aynı cürümden kabahatli bir kadın ile bir erkeğin adaletin pençesinden kaçarak aşk ve ölümün kucakına iltica etmeleri gibi büyük ve hissi ve bir mevzuada büyük bir filmidir.

Suareler için biletlerinizi evvelden aldınız.

Arab diyarının yegâne Ses Kraliçesi

ÜMMÜ GÜLSÜM

Hatırası hafızalarda ilelebed menkuş kalacak

ÜMİD ŞARKISI (Neşidei Emel)

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı şaheseri seyredenleri gasyedecektir.

14 yaşında bir kızı kaçıran genç tevkif edildi

18 yaşında bir genç 14 yaşında bir kız kaçırmak suçundan adliyece verilmiştir. Suçlu Ekrem, bundan bir ay kadar evvel 14 yaşındaki komşusu Nevinle tanışarak, sevişmeğe başlamışlardır. İki çocuk evlenme kararı vermişler, fakat bu işe Nevinin ailesi mümanaat ettikten, bir hafta evvel ikisi bir olup, Yalovaya kaçmışlardır.

Müddeiumumilikte sorgusu sırasında Nevin:

— Ekrem ile bir aydanberi tanışıyor ve sevişiyorduk. Geçenlerde ikimiz birlikte Diyaniyolunda gezerken, anneme rastladık. Annem, bana fena halde kızdı. Halbuki, biz evlenmeğe karar vermiştik. Bu vaziyet karşısında, evlenme meselesini anneme açmadım. Bir hafta evvel, Heybelide oturan büyük Annemin evine gitmek üzere evden ayrıldım, doğruca Ekremi buldum. O geceyi Ekremlerin evinde geçirdik, ertesi günü de Yalovaya giderek, Ekrem ile bir akrabasının evinde dört gün kaldık. Sonra, İstanbula dönerek, buradan Çekmeceye gittik. Ekrem'in bir başka akrabasının evine misafir olduk. Üç gün üç geceyi de burada geçirdik. Biz ayrılmayacağız, evleneceğiz, demiştir.

Suçlu Ekrem, dün Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkimi tarafından yapılan sorguyu müteakib, tevkif edilmiştir.

Ticaret işleri:

İhtikâra mâni olacak tedbirler genişletiliyor

Ticaret ve Sanayi Oda Meclisinin dünkü toplantısı sırasında Mıntaka Ticaret Müdürlüğü Mehmed Ali, umumi heyete son günlerde ithalat eşyasının yüzde 25 den yüzde 100 ve bazı mallarda daha fazla yükseldiğini ve bunun meşru ticaret teamüllerine aykırı olduğunu bildirmiştir.

Bu hareketler karşısında hükümetçe alınan tedbirlere ilâveten Ticaret Odasının da faaliyeti ibrazı lüzumuna işaret edilmiş, ve Oda Meclisinin idare heyetine salâhiyet vermesi istenmiştir. Bu talep kabul edilmiştir. İdare heyeti bir komisyon seçerek vaziyeti tetkik ve gayri tabii fiat yükseltilerini tesbit eden teşekküllere bu komisyon da yardım edecektir.

Buğday fiatlarındaki düşüklük durdu

İki gündünerberi buğday müvaredatı azaldığından, bir hafta evvel başlayan düşüklük zall olmuş ve fiatlar normal seviyeyi bulmuş. İhraç emtiaşından hazırlanmış ve bu meydana keten tohumu, susam, kuşyemi, yapak ve tiftik fiatlarında cinslerine göre 3-8 kuruş arasında düşüklük olmuştur.

İtalyadan mütemadilen mal istenmekte, bu arada ihracı memnu olmiyan küçük baş hayvan derileri talep edilmiştir. Fakat gerek navlunların ve gerek harb rzikolarının yüksekliliğinden dolayı bu talepler karşılanamamıştır.

Şehir işleri:

Koskadaki istimlâklere devam ediliyor

Aksarayla Beyazid arasındaki yolun iki tarafında bulunan dükkânların kıymetini takdir muamelesi tamamlanmıştır. Koskadaki istimlâklere devam edilmektedir. Yeni kapı ile Kumkapı arasındaki teneke evleri Belediye istimlâk edecektir.

Mısır çarşısının istimlâki kararlaştırıldı

Mısır çarşısının istimlâki için menafii umumiye kararı alınmıştır. Mısır çarşısını Belediye hal yapmak istediğinden etrafındaki dükkân ve evler kâmlen istimlâk edilecektir. Çarşının hal şekline konulabilmesi için, yedi yüz bin lira lâzımdır.

Pasif korunma mensublarına tebliğat

Hava tehlikesine karşı pasif korunma tedbirleriyle tatbikatının mes'ul kontrolörleri meyanında bulunan Emniyet Müdürü Muzafer Açıkalın, polise aid hususların temin ve ifasile yakından meşgul bulunmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere zabıtaca 2 sayılı talimatname ahkâmına göre ayrı ayrı muntakalarda teşekkül eden ekiplere seçilen kimselere tebliğat yapılmaktadır. Kendilerine tebliğat yapılanlar itfaiye, sıhhi imdad ve zehirli gaz birliklerinde vazife görecektir. Alâkadar dairelere bağlı bulunan vazifedarlar 46-47 yaşlarında olanlardan seçilmiştir.

Müte'errif:

Limanlar teftiş heyeti reisi Hataydan geldi

Bir müddettenberi Hatayda bulunan Limanlar Umum Müdürlüğü teftiş heyeti reisi Reşad Yılmaz dün şehrimize dönmüştür.

Reşad Yılmaz, Umum Müdür Raufi Manyasıye Hataydaki tetkikleri hakkında izahat vermiştir.

Denizyolları ve Limanlar Umum Müdürlükleri kadroları hazırlanıyor

Denizyolları ve Limanlar Umum Müdürlükleri, kadrolarını hazırlamağa başlamışlardır.

Kadrolar hazırlandıktan sonra Teşrinlevde toplanacak olan Mecliste tasdik edilmek üzere gönderilecektir.

Halen çalışmakta olan kadrolar, Münkâlat Vekâleti tarafından yapılmıştır. Bu kadrolar yeni bir şekil verilirken memur adedinde esaslı bir değişiklik yapılmayacağı kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Poliste:

Bir amele bütün balyasının altında kaldı

Tophanede Karabaş mahallesinde Hacıbey hanında oturan deniz amelesinden İsmail, Sahpazarı açıklarında demirli bulunan Hüseyin vapurundan bütün tasırken vinç sapanından kurtulan bir bütün balyasının altında kalarak vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

İsmail hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Aşkerlik işleri:

Şubeye davet

Kadıköy askerlik subesinden: Şubede kayıtlı iken 930 Haziran yoklamasına gelmeyen ve şubeye kaydedildiği ikamet ve is adreslerini terk ile durumunu meçhul bırakan yedek süvari teğmeni (41939) Mardinli Abdürrezzak oğlu Abdurrahman Şeref Setanının derhal şubeye müracaatı, İstanbulda değilse bulunduğu yerin şubesi elle adresinin bildirilmesi.

TIYATROLAR

Raşid Rıza ve Sadınlın tiyatrosu — Tepebaşında (Donanma gecesi) vodvil 3 perde

Ege Tiyatrosu — Beşiktaş büyük alle parkında (Kasırga) piyesi (3) perde

Halk tiyatrosu — Tophanede Yüksel alle tiyatrosun (Kırkından sonra vodvil (3) perde

Bir doktorun günlük notlarından

El ve ağız

Ellerinizi ağızınıza ve burnunuza çok dokundurmuyunuz. Çok diyorum bu bile doğru değildir. Hatta kabilese parmaklarınızı ağızınıza hiç getirmemek çok lâzımdır. Eller hayatta haricte temasımızı temin eden en esaslı vasıtalarımızdır. Para tutarız, tramvay demirlerini tutarız, otomobillerle temas ederiz. Diğer insanlarla gene en çok el vasıtasıyla temas ederiz. Böylece hemen daima en çok mikroblarla bulaşık olan yerimiz ellerimizdir. Bundan sonra en çok mikrob bulunan azamiz ağızımız ve burnumuzdur. Havayı haricî ile beraber birçok tozlara maruz kalırız. Bu tozların içinde namütenahi derecede marazi ve gayrimarazi mikroblar bulunuyor. Bu sebeble bu kadar mikrob maruz olan ağız ve burnu ellerimizle ayrıca mikrob nakletmekte hiç mâna yoktur. Parmaklarınızı ağızınıza götürmeyiniz. Tırnak yemeyiniz, tırnaklar arasında pek çok kir ve mikrob vardır. Bu fena âdetten kendinizi ve çocuklarınızı sıkı sıkıya muhafaza ediniz. Günde birçok defa sabunla ellerinizi yıkayınız. Fırsat düşüğe bol bol yıkayınız. Mümkün merbeste herşeyle el teması yapmayınız. İyi tanımadığımız insanların ellerini sıkı sıkıya mayınız.

Cevab isteyen okuyucularının postaları yollamalarını rica ederim. Akat takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Hâdiseler Karşısında

Eski hikâye, yeni hâdiseler

Bir hükümdarın aklına esmiş, ne kadar anadan doğma kör varsa toplattırılmış. Bunları bir filin yanına götürmüşler.

— Bu fildir, demişler, bakın bakalım nasıl şey olduğunu anlayabilecek misiniz?

Körlerin hepsi filleri elleriyle yoklamışlar:

— Anladık. Demişler, körleri hükümdarın yanına çıkarmışlar. Hükümdar birine sormuş:

— Fil nasıl hayvandır? Kör cevap vermiş:

— Fil direğe benzer. Bir beşkasına sormuş:

— Sen söyle fil nasıl bir hayvandır? — Fil iri bir lâhana yaprağına benzer. Bir başkasına daha sormuş:

— Sen de söyle fil nasıl bir hayvan dır?

— Fil kamçıya benzer. Fil direğe benzer, diyen filin ayağını, fil iri bir lâhana yaprağına benzer, diyen filin kulağını, fil kamçıya benzer diyen de filin kuyruğunu yakalamış olan körmüş.

Bugünlerde, Lehistan - Almanya harbinden bahsedenleri dinledikçe bu hikâyeyi hatırlıyorum. kimi:

— Almanya, Lehistanı mahvetti. Diyor: kimi:

— Almanya Lehistan harbinde mağlûb olmuştur. diyor.

Almanya Lehistanı mahvetti, diyen Alman membalarından, Almanya Lehistan harbinde mağlûb olmuştur, diyen de Leh membalarından alınmış haberleri radyoda duyanlar, gazetede okuyanlardır. Peki amma hakikat nerede?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

1914 harbinde Almanyaya kaç devlet harb ilân etti?

1914 senesinde patlak vermiş olan Umumi Harb sırasında Almanyaya karşı ilânharb eyliyen memleketlerin sayısı yirmi beşi bulmuştur...

Nevyorkta moda olan eksantrik kolyeler

Son haftalar içinde Nevyorkta eksantrik kolyeler satılmaya başlanmıştır.

Bu kolyeleri vücutte getiren san'atkar bir yenilik aramış ve nihayet garib bir şey bulmuştur.

Kolyeler üç cinstir. Birincisi kolyenin üzerine zinet olarak muhtelif renklerde çocuk gözleri geçirilmektedir.

İkincisi küçük makaralar üzerine muhtelif renklerde ipek ibrisimler geçirilmekte ve bu kolye zinet olarak takılmaktadır.

Üçüncü göz ve makaralar yerine kaba, akasya ve sair çiçek çekirdekleri takılmaktadır.

Binbir kapılı saray

Hindistanda Sikandrada «Binbir kapılı saray» diye maruf olan bina, Moğol imparatorlarının en büyüklerinden Ekberin mezarından başka bir şey değildi. Bu binbir kapıdan her biri, büyük hükümdarın meziyetlerinden birine alâmetti. Bu kapılardan 996 si sahte, 5 i hakikidir. Ekberin katafalkı en üst taraftadır. Bir zamanlarda meşhur Kuhinur elması, bu mezarın kulesinde parlanmış durmuştu.

GÖZLERİNİZİN GÖNÜL İŞLERİ

Neticelenmiş Bir facia..

— Üç çocuğu olan bir baba zevcesi tarafından aldatıldığını görürse ne yapar? Sual sormak zamanı şüphesiz geçti, çünkü ben çok iztirab çektikten ve çok düşündükten sonra affettim, daha doğrusu zevcem bir yabancı gibi, bir misafir gibi evde kalmasına müsaade ettim. Fakat şimdi üzülüyorum, sıkılıyorum, çok sevdiğim çocuklarımdan bile kaçıyorum.

— Bir hiyaneti affetmek, hele ka-

Garib bir meslek kundura provacısı

Parisin tanınmış sporcularından Flormond Cornet'in çok garib bir mesleği vardır.

Bu adam ya man koşucular dandır. Mesleği mensup bulunduğu spor kısmı ile alakadardır:

«Kundura provacısı»dır. Mühim bir kundura fabrikası onu yapmış olduğu kunduraların sağlamlığını anlamak üzere provacı olarak kullanılmaktadır.

Her yeni yapılan kundura cinsi Flormond'a giydirilmekte ve bu adam bu kunduralar ile otuz kilometre yol yürümektedir.

Avdette mütehasşislar bu kunduralar üzerinde teddikatta bulunmaktadırlar.

Bu meslek herhalde hoş bir şey olmasa gerek...

Kaşeleri kim icad etti?..

Eczenelerde ilaç yapmak için sık kullanılan «kaşeler»in kimin tarafından icad edildiğini biliyor musunuz?..

Kaşeler 1837 senesinde Fransada İndres vilâyetinde Ardentès şehrinde Stanislas adında bir eczacı tarafından icad edilmiştir.

Bu eczacı aynı zamanda İpodermik ampulleri, oksijen balonlarını icad etmiştir. Stanislas Limousin meşhur Pastur'un en yakın arkadaşlarından biri idi. Kaşeler icad edildiği zaman hiç rağbet görmemişlerdir.

Kırmızı balıkların kralı

Avrupa ve Amerikada birçok taciz kralı vardır. Demir kralı, çelik kralı, petrol kralı, pamuk kralı, şimendifer kralı ilh... gibi...

Bu kralıklar yanında bir de «kırmızı balıklar kralı» kaydedilmektedir. Kırmızı balıklar kralı sıfatını almağa muvaffak olan zat Amerikada San Fransisko şehrinde ikamet eden Murata adında bir Japonyalıdır.

Bu Japonun başlıca ticaret ve meraklı Akuariumlar'da görülen zarif kırmızı balıkları yetiştirmektedir.

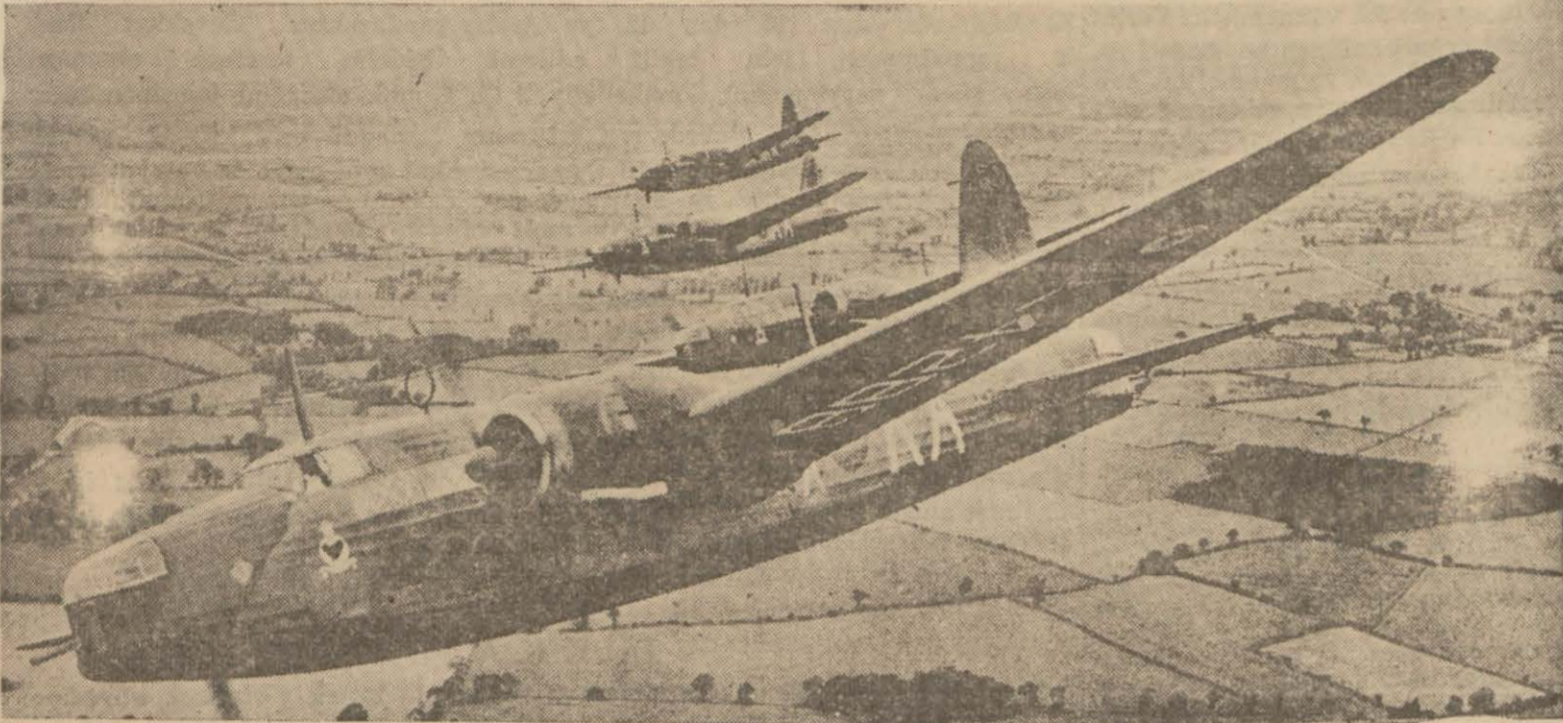
Bu adam senece takriben 850.000 adet küçük ve muhtelif cinslerden kırmızı balık yetiştirmektedir.

Murata kendine has usuller sayesinde çok güzel cinsler yetiştirmeye muvaffak olmuştur.

Bu küçük balıklardan bazıları pek yüksek bedel mukabilinde satılmaktadır. Meselâ «aslan başlı balık» denilen bahğin bir adedi tam 250 liradır.

İngiltere ve Fransa Lehistan'a niçin yardım edemiyorlar?

YAZAN
Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Londra ve Paris'in Varşova'ya meselâ bunlardan beşer yüz tane göndermelerinin neden mümkün olmadığına aklım emiyor

İngiltere'ye büyük bir asabiyet hüküm sürüyor mu? Neden Polonyaya müessir yardım edilemiyor? Neden Alman garb müstahkem cephesi yarılıp geçilemiyor? Bu asabiyet, Almanların Polonya darülharekâtında zaferler kazandıklarını neşretmeleri nisbetinde artmakta mı?

Yalnız İngiltere'de değil, dünyanın hemen her tarafında, alâkah ve alâkasız hemen herkes tarafından, aynı asabiyetle sorulmaktadır; çünkü Almanlar kürenin beş karasile yedi denizlerinde oturan insanların hiç de değilse çoğunu gene aleyhlerine çevirmiş bulunuyorlar. En basit mantıklar bile Almanlara durup dururken harb çıkardılar diye öfkelenmişlerdir.

Bilemem amma galiba tarih Almanyanın 1938-1939 dış siyaseti namına birbirinden büyük ve ağır iki hata kaydedecek ve diyecek ki Almanya ile beraber Avrupalının i-lâketine sebep olan hâdiseler ikidir: Biri Çeko-Slovakyanın parçalanarak ilhak edilmesi ve diğeri Polonyaya taarruz.

Her ne ise, biz şimdi için bu çoktan geçmiş kısımlarını değil, geleceğe ald taraflarını tetkik etmek ve okuyucularımızla birlikte muharib ve bitaraf memleketlerde ve muharebe meydanlarında şöyle bir dolaşarak ve vak'aları gözden geçirerek bazı neticeler çıkarmak istiyoruz.

Herkesin ve hattâ bir kısım muhariblerin hislerine tercüman olmak salâhiyetini kendimide görürsek diyebiliriz ki harbin kısa sürmesi ve mahdud kılması hakkındaki temenniler umumî gibidir. Bu arzuya biz Türkler de candan iltisak ediyoruz. Çünkü evvelâ ve ancak kısa sürmesi ve mahdud kılması sayesinde harb bize bulaşmaz ve sonra da onun zıyanları az ve mahallî kalır.

Üç veya daha çok seneler süreceği bir harbe hazırladıklarımı söyleyen İngilizler de harbin kısa sürmesini elbette isterler ve zaten niçin Polonyaya yardım edilemiyor? Neden Zigrid hattı bir hamlede yarılabilir?

Ertesi sabah gözlerimi açtığı zaman parlak bir güneşin odamı kapladığını gördüm. Etrafında eski fakat temiz ve şirin eşyalar vardı. Hemen yatağımdan fırlayarak pencereye koştum ve aynı saniyede, görmediğim ve anlamadığım bir kuvvetin tesiri altında kalmışım gibi iki elimi dışarıya uzatarak: — Ah! diye bağırımdan kendimi alamadım.

Karşımda ucsuz bucaksız bir deniz vardı. Kıvrıkcık dalgalar, birbirinin üstünden kayarak tâ ileriye, gözün alabildiği kadar uzaklara gidiyordu. Önümden köpüklene köpüklene yaklaşan mavi sular yavaş yavaş kayahırları okşuyor, sahilin kumları üzerinde dinlenip duruyorlardı.

Karşımda deniz vardı! Onu hiç bir vakit bu kadar yakından görmemişim. Seyahatlerin esnasında o her zaman benden kaçıyor, geriye, ileriye doğru kayıyor; fakat şimdi! Pencerenin önünde yatan sular mu nîls ve sakindi. Deniz — hiç bir zaman bu kadar güzel, bu kadar geniş, bu kadar harikulâde parlak ve mavi olabileceğini tasavvur edememişim.

Gözlerim bu emsalsiz manzara karşısında hayretle ve aç bir iştihâ ile bakarken vaktin geçtiğini, dakikaların ilerlediğini fark edemiyordum. O kadar dalmışım ki dünya gözümün sillinmiş, başım bomboş olmuştu. Kapma hafifce vurulunca top gibi sıçradım ve hemen sabahlığı arkama almak için çantama doğru gittim.

— Uyandı mı kızım?
— Evet efendim, denizi seyrediyordum.

diye asabîleşmeleri de bu arzularının tahakkukunu görmemelerindendir.

Polonyaya niçin yardım edilemiyor? Sorusunun yerinde bir şey olmadığını anlamak için bunu Polonyaya nasıl yardım edilebilir? şekline çevirmek iltiza eder ve bu sual tâ İngiliz - Polonya ittifakındanberi sorulmakta olduğu için yeni bir şey değildir. O vakit herkes öğrenmişti ki Almanya'ya karşı gireceği bir harbe İngiltere ile Fransanın Polonyaya doğrudan doğruya yardımı ancak havadan mümkündür. Fakat harb başlayalı iki hafta olduğu halde bu yardım henüz vaki olmamıştır. Hem de Polonya orduları, şehirleri, demiryolları ve şoseleri sayıca çok üstün Alman uçak filolarının bombalarıyla tahrib olduğu bu sıralarda İngiltere ile Fransadan beşer yüz uçağın havalandırarak Polonyanın yardımına koşmaları pek lâzımdır. Böyle bir yardımın faydaları yalnız Leh ordularının daha muntazam ve te-lâssız çekilip kaçan yerlerde tutunmalarına fevkalâde yaramakla kalmaz, aynı zamanda Leh askerinin ve milletinin maneviyatının çok tehlikeli olabilecek olan kırılmasına da mânil olabildi.

İngiltere ile Fransanın bir taarruz tehlikesi karşısında bulunmadıkları bu sırada onlardan beşer yüz uçağın ayrılması ne Büyük Britanyanın ve ne de Fransanın müdafaaasını ciddi bir muhataraya maruz bırakmazdı. Her ne ise görüldüğü ki müteffikler, Lehistan'a doğrudan doğruya yardım noktalarında ellerinde bulunan yegâne imkânla da istimal etmişlerdir. Bunun elbette mevcud olan sebebinin bilmiyoruz ve ne kadar düşündümse bulamadım.

Polonyanın müteffiklerinden kendisine doğrudan doğruya yardım mevkilinde bulunan Romanyadır. Fakat Rumeli - Leh ittifakının cephesi garba değil, daha ziyade şarka müteveccihdir. Onun için Romanya bugün Lehistanın bir hayırhâhi olsa dahi bitaraftır. Onun bitaraf kalmasını muhib olan

diğer mühim ve esaslı sebepler vardır ki bunların başlıca şimal ve cenubda revizyonist, yani kendisinden arazi isteyen, iki devletle komşu olmasıdır.

Bu böyle olunca ve uçak ta gönderilemeyince Polonyaya yardım için ancak bir yol kalıyor ki o da Alman garb cephesine bütün İngiliz ve Fransız kuvvetleriyle taarruz ederek bunu yarmaktır. Bunun da mümkün olup olmayacağı anlamak için iki şey bilmek lâzım gelir: Birincisi, acaba İngiliz ve Fransız ordularını bir müstahkem mevziye şiddetli bir taarruzun icab ettirdiği çok büyük fedakârlıklarla katlanacaklar mı? İkincisi, bir müstahkem mevziye taarruz ne kadar ciddi ve büyük kuvvet ve vasıtalarla yapılsa yapılması muvaffak olmak için daima çokça bir zaman ister. İşte bu çokça zamanı acaba Polonya kazanabilecek midir?

Şimdi de Polonya darülharekâtını bir gözden geçirelim. Burada umumî vaziyet şudur: Leh ordusunun büyük kısmı şimalinde Narve - Bug ve garbinda Vistül ve San nehirleri olduğu halde yeni bir müdafaa cephesi tutmuştur. Bu yeni müdafaa cephesinin uzunluğu muharebenin bidayetinde tâ Baltıkta Rus Karpatlarına kadar uzanan 800 Km. lik hudud ephelerine nazaran yarı yarıyadır ve sağ ile önde nehirler olduğu için müdafaaasını nisbeten kolaydır.

Leh ordusu hudud muharebeleri ile iki hafta kazandığına göre bundan sonraki daha toplu hareket ve müdafaaalarla belki bir ay daha kâzır. Normal olarak daha fazlası beklenemez. Çünkü bugün Radom cenubundaki mintakada mahsur 4 kadar Leh tüme-nile Wloclawek - Plock - Lowicz - Lodz - Ko lo arasında etrafı alınmış bulunan diğer Leh kit'alarının tesellümünü müteakib bunları sarmış olan Alman tümenleri serbest kalacaklardır. Bundan başka Alman şimal ordusunun şark cenahı Narve, Bug, Modlin ve Varşovada muharebe ve mukavemet eden

San Postasının tefrihası: 90

HATİCE SULTAN
YAZAN: ZİYA ŞAKIR

Parçalanan mabeyinci

Tarihin büyük bir dönüm noktasını gösteren şu üç dört günlük hâdisattan da anlaşılıyordu ki: —her kim olursa olsun— fânî insanların mukadderatını değiştirmek mümkün olamıyordu.

3 üncü Mustafaya hoş görünmek için, saatinin yelkovanını parmakla (vakti muhtar) a getirmiş olan müneccimbaşının hilesi, şu anda bütün üryanlığı görünüyordu.

3 üncü Mustafaya (cihangir) olarak takdir edilmiş oğlu, Kabakçı Mustafanın yakıtı ihtilâl ateşi karşısında, âdi bir yağ mumu gibi, erim erim eriyordu.

Bedbaht ve talhsiz hükümdar, şarkısını bıraktıktan sonra, yanındaki sedefli çekme-ceden, kabı elmas ve inci işlemeli şir mecmuasını çıkardı. En son yazmış olduğu şu şiiri de okumağa başladı.

Cübüsünden duyuruz,
Vaz'ı sitem pişesini.
Biz feragatle, fakat,
Meşgalelen mesruruz.
İktirab etmededir,
Vaz'ını çarhın idrak.
Katrei eşk gibi,
Gerçi nazardan düruz.
Milletü devlete lâyük mü
Bu vaz'ı nâsaz?
Bunun encamını tefhime,
(Selim), mecburuz.

Sultan Selim ile hemşiresi Hatice Sultan, büyük bir vicdan istirahatı içinde, böylece samimî anlar geçirirlerken, Atmeydanında ki ihtilâl kazanı da, artık son hızla kayınıyordu.

Ulema ile ihtilâlciler, artık birleşmişlerdi. Muradzade, Semsettin efendi, Hafid efendi, Burnazade Dervis Mehmed Said efendi, —ve hattâ, ihtiyarlığına rağmen hoca Mü-nib efendi bile— o geceyi, âşlerin karar-gâhlarında ve ihtilâlcilerin aralarında geçirmişlerdi.

Daha ortaklık aydınlanmaya başlarken Musa paşa, bütün devlet ricalline (meclis var) diye haber göndermiş, hepsini Babıâliye getirtmişti. Seyhülislam Ata Molla, zaten o gece Babıâlide kalmış, umumî vaziyeti idare etmişti.

Devlet ricall, ihtilâlin aldığı son şekilden henüz haberdar değillerdi. Onun için, hakikaten (meclis var) zannederek, âdi günde-lik ebiselerle Babıâliye gelmişler, meclis odasında, teşrifat sırasile yerlerine geçmişlerdi.

Babıâlide bu hazırlıklar görüldükten, artık Atmeydanında kavrayan fesad kazanı da, galeyanın son haddine varmıştı. Öbek öbek toplanan âşler:

— Sultan Selimi istemeyüz.

— Sultan Mustafayı isterüz...

Diye, bağırmaya başlamışlardı.

Bu feryadlar, o civardaki halk ve esnaf lar üzerinde korkunç bir tesir husule getirmişti.

Bilhassa, âşlerin kâfiyeleri iki kola ayrı-larak bir kol, To'kanı Sarayının (Babı Hü-mayun) una, diğer kol da Babıâliye doğru

Leh kuvvetlerinin cenah verilerine düşebilecek bir vaziyette olduğu gibi cenubi Lehistan'da hareket eden Alman seri kit'aları vardıkları Przemyselden Lemberg ve Dinyester nehri istikametlerinde sakarak bütün Lehistanın ve Leh ordusunun Romanya ile muvasalalarını tamamilen kesmek azmindedirler.

Lehistan'da hareket eden Alman ordusu nun frka sayışı Leh ordusununkinden çok fazla değildir. Her zaman Len ordusunun seferi kuvvetini takribâ 60 tümen sayarken Lehistan'a taarruz edecek Alman ordularının kuvvetini 70-75 tümen olarak hesap ve tahmin etmiş ki bu hesap ve tahminlerimiz bugün hakikate muvafık çıkmışlardır. Al -

ilerlemeğe başladığı zaman, halk ve esnaf lar arasında, müthiş bir panik baggöster - mişti.

Dükkanlar, acele acele kapanıyor, ka-dınlar ve çocuklar, haykıra haykıra kaçı-yorlardı. Ayasofya camisinin minarelerin-den (salâ) lar veriliyor... Bu salâ sesleri, âş-lerin tekbir gürültülerine karışarak tüyler ürpertici bir vevele ile semalara doğru yük-seliyor... halkı büsbütün ürkütüyordu...

Yeniçeri zabıtları orataya atılmışlardı. Halkın bu korku ve heyecanını durdurmak için:

— Bre vatandaşlar!.. Ne korkarsınız. Biz-zim sizlerle işimiz yok. Varın hanelerinizde sefayı hatır eyleyin... Bre esnaflar!.. Dük - kânlarınızı ne kaparsınız? Eğer bir helâlünüz kaybolursa, yerine altın ve cevahir veriz. Diye, bağırıyorlardı.

KANLI BİR KURBAN DAHA..

Atmeydanından, Soğukçeşmeye doğru bir insan seli akıyordu. Yeniçeriler ve yamaklar arasında karışmış olan sarıklı, kavuklu, ha-mal, esnaf, baldırı çıplak, her sınıftan gü-ruh güruh binlerce serseri, caddeye sığı-mıyordu.

Sarayın Soğukçeşme kapısı, sınırsız ka - panmıştı... Kale benderlerinin üzerinde nö - bet bekleyen silâhlı bostancılar, (dendan) (1) ların diplerine yatmışlar.. kendilerini â-silere göstermekten korka korka, bu müthiş insan selini seyrediyorlardı.

Kabakçı Mustafa, bermutad, bu muazzam kafilenin önünde gidiliyordu. Gene, gösterişli bir atın üzerine kurulmuştu. Muzaffer bir ordunun, kahraman kumandanına benziyordu.

İhtilâlin bu müthiş sergerdesi, tam Alay-köskünün önüne geldiği zaman, birdenbire, Salkımsöğüd tarafından gelen beş on kişi ile karşılaştı. Bunların arasında, derviş kı-yafetinde, elleri arkasına bağlanmış bir a - dam vardı.

Kabakçı Mustafa, bunları görür görmez, atının başını çekerek durdu. Dik bir sesle, sordu:

— Kim, bu?..
O adamlar, muvaffakiyetlerinden mem - nun ve mağrur bir eda ile cevap verdiler:

— Ahmed bey.. Padışahın mabeyincisi, Ahmed bey... Kalender kıyafetine girmiş, ka - çardı. Yakaladık... Elbette, bahşışimizi iste - rüz.

Kabakçı Mustafa, derhal elini koynuna kaldırdı. Çıkardığı para kesesini, o adamlar - ın önüne fırlattı. Mevkilinin cebbarane kud retini gösteren bir sesle bağırdı:

— Koman teresi.. tez, gebertin.

Diye, bağırdı.

3 üncü Selimin, bu zarif ve nazik gözde - si, zaten bitkin bir halde idi. Kabakçının bu zalimane ve gaddarane emrini işitir işit - mez:

(Arkası var)

(1) Kale benderinin üzerindeki dış dış sipiler.

manların üstünlüğü uçak filolarla mo - törlü, zırhlı ve seri fıkalemlidir. Buna bir de sevk ve idare fakliyetini de ilâve etmek calz olursa Leh ordusunun nihayet Lehistan da Almanlara mağlûb olacağı neticesine varılır, meğer ki bir mucize tecelli etsin. Maamafih bu mucizeler harblerde az tecelli etmezler.

Her halde Leh ordusunun normal muka - vetinini daha biray kadar tahmin edebi - lirsek bu zaman -ın garb cephesinde neler yapılabileceğini tetkik etmek kalır ki gerek bunu ve çıkarcamız neticeleri yarına bırakıyoruz.

H. Emir Erkilet

"Son Posta"nın tefrihası: 37

NAKLEDEN

Bir dakika müsaade edin, kapıyı açıyorum. Güler yüzlü, tatlı dilli, sıcak bakışlı ha - nımefendi incecek elleri elimi tuttu:

— İyi uyudun, istirahat ettin mi?

— Nasıl yattığımı, sabahı nasıl bulduğumu bilmiyorum. Uyanır uyanmaz da şu güzel manzara ile karşılaştım.

— Hakikaten güzel... Bunca senedir gör - düğüm halde ben de bakmakla doyamıyo - rum. İnsan bu haşmeti, bu harikulâdeliği görünce Cenabıallahın kudret ve büyüklü - ğünü daha iyi hissediyor, ruhunun yüksel - diğini anlıyor.

Fakat burası her zaman böyle güneşli de - ğildir Semiha, bazan da kurşunî ve mağ - mum havamız günlerce devam eder, deni - zin dalgaları yükselir. Mersini parlak bir gü - neş altında ve sevimli yüzle gördüğüne mem - nun oldum; burasını seveceğine eminim ar - tik...

— Nasıl olursa olsun, deniz her zaman güzeldir. Onu daha yakından görmek, şu karışık kayalıklar üzerinde sıyrıлып dola - mak için sabırsızlanıyorum.

DAĞLARIN ESRARI

MUAZZEZ TAHPİN BERKAND

— Hemen giyin, aşağıya kahvaltı etmeğe gel; ondan sonra istediğin kadar gezersin. Arkada ki bahçe, yanımızda uzanan şu sa - hil boyu, tâ ileriye kadar bizimdir.

— Nasıl, şu güzel ağaçlıklı yer bu eve aid midir?

— Evet kızım, orada ve daha ileride iste - diğin gibi gezmekte serbestsin.

Bir saat sonra, nefis bir bardak süt içmiş, birkaç dilim tereyağı ekmeği büyük bir iş - tiha ile yemiş ve bunun getirdiği neşe ile arka kapıdan bahçeye çıkmışım. Fakat be - ni asi! cebzedden denizdi. Ağır ağır yürüyerek ve etrafımdaki güzelliği içime sindirerek su - ya doğru inmeğe başladım. Nefis çam ko - kusu bana kendi dağlarını hatırlatıyordu.

Böyle maksadsız adımlarla dolaşırken bir - denbire karşına yüksek bir duvar çıktı. Bu duvarın arkasında bir evin yalnız damı gö - rünüyordu. Misafir bulunduğum eve ald bir daire olan bu yer, mutlaka kış için suretî mahsusada yapılmış mahfuz bir daire idi.

Yüksek duvarı arkada bırakarak gene sa - hile doğru indim ve âdeta denize uzanmış

duran iri bir kaya üzerine oturarak etrafı - mı seyre koyuldum. Buradan liman görü - nüyordu. Bir vapur manevra yapıyor, bir - kaç yelkenli iri beyaz kuşlar gibi suyun yü - zünde uçuyordu. Bunlardan birisine binip mavi denizlere açılmak ne erişilmez bir sa - adet olurdu!

Eve geldiğim zaman başım rüzgârdan â - deta sersemdi fakat karnum acıkmıştı ve i - çimde büyük ve anlaşılmaz bir sevinç vardı.

— Dünyada en güzel şey denizdir!

Bu özülgün Nahlide hanımefendi öldü:

— Niçin mi? Demek hemen âşk oldu?

Dağlarına hiyanet ediyorsun Semiha...

— Hayır, hayır, orası benim bütün öm - rümün geçtiği yerler fakat deniz başka!

— Bir müddet sonra ondan bikar, yolur - sun.

— Denizden bıkıyacağımı hissediyorum. Fakat hanımefendi, lütfen bana söyley mi - siniz, Cahid bey burasını o kadar çok sev - diği halde ve şiirlerinde daima buralarını terennüm ettiği halde niçin buraya sık sık gelmiyor?

Bilmem bana mı öyle geldi? Bu sözleri - min yaşlı hanımı müteessir ettiği zanne - diyorum. Dudakları hafifce titredi, kurşu - nî tatlı gözlerinden bir hüzün geçti.

— İstanbul'da çok işleri var... Ondan son - ra sık sık seyahat ediyor. Maamafih her se - ne Eylül veya Teşrinievvelde on beş yirmi gün için buraya gelir... Haydi biz yemeğe gidelim çocuğum.

Bu teklifi tekrarlatmadan yerimden kalk - tım; karnım o kadar açtı ki ne bulsam yi - yeyeceğim sanıyordum. Sofrada gene sabahki gezintimden bahsettim ve öğleden sonra ay - nî gezintiyi yapacağımı söyledim. Sabahle - yin her tarafa gidebileceğimi söyleyen bü - yük hanım bu defa her nedense biraz müte - reddid kaldı.

— Çok uzaklaşma kızım, hele deniz ke - narına doğru fazla gidersen dikkat et; bazı yerler âdeta tehlikelidir. Hele evin dışarı - sında kat'iyen yalnız gezme, ya Muharrem ağayı yahud da Fatmayı yanına al. Mem - leket pek emindir amma ne de olsa bir kı - zın yalnız gezmesi doğru olmaz.

Teşekkür ettim fakat içimden kararımı vermiş, mümkün olduğu kadar yanına bek - çil almamağa niyet etmişim çünkü çocuk - luğumdanberi dağ, bayır, tepe demeden yalnız başıma dolaştığım halde avuç içi kadar küçük bir şehirde yanına birisini katmağı gülünç buluyordum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Çankırının güzel bir kazası: Çerkeş

Çerkeş imar bakımından geridir, iktisadî vaziyeti düzelmemiştir, bol suya ve elektriğe muhtaçtır

Çankırı (Husu- si) — Geniş bir arazi üzerine kurulmuş olan Çerkeş, Çankırının biricik, güzel bir kazasıdır. Çerkeş köyden gelişme bir kazaya benzemez. Belki doğrudan doğruya bu görünen büyüklüğünde kurulmuştur. Bin hane kadar olan Çerkeşe harab nazarile de bakılmaz.

Mücadeleyi seven halkı; Millî mücadelede Gerde üzerinden gelen hilâfet ordusunu Çerkeşe sokmamak için tek başına cüdâle atılmış ve hilâfet ordusile çarpışarak, muvaffak olmuştur.

Fakat bugün bu kaza bayındırlık bakımından geride kalmıştır. Şehirçiliğe çok elverişli olan düzlük kasabada imar hareketleri çok cansız görülmektedir.

Eskiden çok zengin olan Çerkeş; iktisadî bakımdan da körlenmiş bulunmaktadır.

Bunun amilî de, bugün civar vilayetlerin ticaretini doğrudan doğruya umumî piyasa ile yapmasıdır. Halbuki eskiden Çerkeş, civarın tiftik transit merkezi gibiydi. Buradaki tüccarların tavassutu ile İstanbul piyasasına tiftik gönderilirdi.

Bugün bunun nihayet bulması ve 15 gün devam eden büyük panayırının sonmesi iktisadiyatı sarsak bir hale getirmiştir.

Fakat Çerkeş, ağnam ve nevaşi ve ziraat muntakası olduğuna göre, iktisadiyatının her an inkişafı beklenebilir. İyi otlakları ve yaylaları ve müsaad arazisi ile Çerkeşte hayvancılık ve ziraat işlerini ön plâna almak ve çok meşhur peynir ve tereyağını ihraç edebilecek hale getirmek muntakanın ihyası demek olacaktır.

Bu muntakanın koyun, keçi beslenmesine fevkalâde müsaad oluşuna göre de, fleri için iyi bir mensucat fabrikası kurulmasına zemin teşkil edebilir.

Bu suretle Çerkeşin iktisadiyatı kurtarıldığı gün kazanın umumî ahvali derhal değişecek ve kısa bir zamanda modern bir yer olacaktır.

Yalnız bugün için de eli bağlı durmak

Çerkeşten bir köşe

doğru değildir. Çerkeşin pek çok ihtiyacları vardır. Bol su, elektrik, otel, lokanta, Halkevi binaları başlıcalarını teşkil eder.

Çerkeş belediyesi varidat itibarile bu ihtiyacları karşılayacak vaziyette değildir. Çok dar bir bütçe ile kasabanın umumî temizlik ve tenvir işlerini lâyikile yapamamaktadır. Belediye, umumî meclisi bütçesinden göreceği yardım ve belediyeler bankasından yapacağı istikrazla bu işleri önlemek istemişse de bunun da akim kaldığı görülmektedir.

Şüphesiz ki, kalkınmaya ve imara vilâyet merkezile beraber kazaları, nahiyeleri ve köyleri de dahildir. Merkezlere verilen ehemmiyet kadar umumuna da ehemmiyet vermek ve vilâyetin her tarafının ihtiyaclarını karşılamak, başarmak ve bunun için çalışmak lâzımdır.

Bigada şap hastalığı izale ediliyor

Biga (Husu- si) — Aylardanberi şehrimizdeki çatal turnaklı hayvanlar arasında mütevellî bir şekilde devam etmekte olan şap hastalığı kısmen zail olmuştur. Bu münasebetle ihtiyatî tedbir olarak konulan kordon yasağı kaldırılmış, köylülerin öküz arabalarıyla şehre gelmelerine müsaade edilmiştir. Yalnız Pazarköy civarında kalan hastalığın da yakında bertaraf edileceği ve o muntakanın da birkaç gün sonra serbestleşeceği söylenmektedir.

Bigada havalar

Biga (Husu- si) — İki aydanberi devam etmekte olan şiddetli sıcaklar, son yağmurdan sonra tamamen kırılmış, hararet derececi mutedil bir hale gelmiştir.

Kandıradaki tarihi bir caminin tamiri bekleniyor

Kandıra (Husu- si) — Kasabamızda gerek tarihi ve gerek bedîî kıymeti haiz (Orhan camii) yıllardanberi tamirsizlik ve bakımsızlık yüzünden harap olmaktadır. Caminin iç duvarlarının sıvaları dökmüş, cam ve çerçeveleri şiddetli halvalardan istimal edilmiş bir hale gelmiştir. Yağan şiddetli yağmurlardan caminin içerisi göl halini almış ve halk camiye terke mecbur kalmıştır. Şimdiye kadar müteaddid müracaatlar yapılmış ise de, hiç bir netice vermemiştir. Tarihi ve mimari değeri bulunan bu ibadeti dinîyenin harap olması ve mühmel bir halde bırakılması halkımızı müteessir etmektedir. Bu lâkaydinin önüne geçilmesi için «Evkaf umum müdürlüğünü» derhal alâkadar olmasını ve Kocaeli vilâyeti evkaf müdüriyetine emir vermesini Kandralılar süratle beklemektedir. Çünki kısa kadar tamir yapılmadığı takdirde caminin yıkılmak tehlikesi mevcuttur.

Hekimhanda resmi harcı pulu yok

Hekimhan (Husu- si) — Posta vasıtasile Devlet Şûrasına gönderilecek müracaat istidalarına kaydı olarak resmi harcı pulu yaptırmak lâzımdır. Fakat bu pulların bayilerde ve postahane gişelerinde satılması alâkadar halkı bir takım zorluklara maruz kılmaktadır.

Bu pullar resmi oldukları için bayilerde satılmalarında belki mahzur mevcuttur. Fakat postahane gibi devlete aid resmi müesseselerde bu pulların bulundurulmasına şiddetle ihtiyacı vardır.

Bu pulların ademi tedariki yüzünden geçenlerde bir köylünün müracaatı kaymakamlık makamının tavassutunu icab ettirecek bir hal almıştır.

Izmitte bir caket hırsız yakalandı

Izmit (Husu- si) — Şehrimiz fırınlarından Ahmed Aydının Başiskelede ceketile iki bin lirasını çalan ve Adapazarına kaçan Osman oğlu Muharrem yakalanmış ve müddeumimliğe teslim edilmiştir. Hırsız çaldığı paradan 150 lirasını harcamış, mütebaki kısmı sahibine iade olunmuştur.

Izmitte işliyen vapurlar meselesi

Izmit (Husu- si) — Körfezimize çok eski senelerden kalma «Uğur» isimli küçük ve çürük bir şilep işlemektedir.

Halk bu süratsız ve emniyetsiz gemiden ötedenberi şikâyetçidir. Bu şikâyet bu defa halkın dileklerini dinleyen mebuslarımızda da acı, acı anlatılmış ve Körfez hattına seri ve emniyetli bir iki vapurun tahsis ve tahriki istenmiştir.

İstanbulda metruk bir halde bulunduğu haber alınan Neveser, Bağdad ve Basra gibi eski Boğaziçi vapurlarının Körfez hattına verilecekleri tahmin olunmaktadır.

Devlet Denizyolları umum müdürlüğünün, İzmit ve mücavir şehirleri halkının bu uzağı giden derdine bu suretle müsbet bir cevap vermesi çok arzuya şayandır.

On dört yaşında bir hırsız

Bursa (Husu- si) — On dört yaşlarında bir çocuk, dün Atatürk caddesinden geçmekte olan bir adamın koltuğu altında taşıdığı çantasını kapmak istemiş, buna muvaffak olmayınca adamın genç kızının çantasını kaparak kaçmıştır. Orada tesadüfen bulunan bir polis derhal mütecavizin peşine düşerek mütecavizi yakalamış ve adliyyeye teslim etmiştir.

Biga iyi ekmeğe kavuştu

Biga (Husu- si) — Yıllardanberi Biga halkı siyah ve hamur ekmeğe yemekte ve bir türlü bu ekmeği işi düzelmekte idi.

Yeni kaymakamımız bu işe ehemmiyet vermiş, birinci undan örnekler alarak kavanoz şişelere doldurup belediyyeye koydurmuştur. Şimdi bu örnek unlar gözönünde tutularak ekmeğe beyaz ve piskin çıkmaya başlamış, halk ta kaymakam Fethinin bu himmetini şükranla karşılamıştır.

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Mehmed Salih'in 9450 hesap numarasile sandığımızdan aldığı (1400) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden dolayı hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Unkapanında eski İbni Meddas mahallesinde kadastro tesbitinde Haraçkarakamehmed mahallesinde Salihpaşa sokakında eski 16 mükerrer yeni ve numarataj 24,24.1, kapı 238 pafta 1019 ada 11 parsel numaralı bahçeli ahşap evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (125) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerleçöp ve fener resimleri ve vakif icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 21/9/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/10/939 tarihine müsadif Cuma günü Çağaloğlunda kâim Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercih alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak suretile arttırma 11/11/939 tarihine müsadif Cumartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı 24/10/939 tarihine müsadif Salı günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/1174 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizden koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir.

(7294)

Konservatuvar Müdürlüğünden:

8 Eylül 1939 Cuma gününden itibaren kayıt ve kaydı yenileme muamelesine başlanacak ve 23 Eylül Cumartesi günü kayıt muamelesi nihayet bulacaktır. Bu günden sonra ne eski talebenin ve ne de yeniden girmek isteyenlerin müracaatları kabul edilmeyecektir.

25 Eylül Pazartesi günü tedrisata başlanacak ve 2 Birinditesinin Pazartesi günü ikmal imtihanları yapılacaktır.

Müracaat günleri Pazartesi, Çarşamba, ve Cuma 13 ten 17 ye kadardır. Konservatuvara girmek isteyenlerin hangi şubeye gireceklerse bir istida ile müdüriyete müracaatları. (7084)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

Adet	Nev'i	Muhammen	Muvakkat	Pazarlık
		Bedeli	teminat	
		Lira	Lira	saati
250	Masa telefonu :			
50	Duvar » :	12.000	900	15
100	Seyyar » :			
400				

1 — Nev'i ve miktarları yukarıda yazılı telefon makneleri 4/Eylül/1939 tarihinde yapılan eksiltmede ihale edilmediğinden pazarlıkla alınacaktır.

2 — Pazarlık 3/Teşrinievvel/1939 Salı günü yukarıda gösterilen saatte Ankarada P. T. T. Umumi Müdürlük binasındaki Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Taliblerin şartları öğrenmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak etmek için 3/Teşrinievvel/1939 tarihinde mezkûr saatte o komisyona müracaatları.

«7063»

Maarif Vekilliginden

Orta okul mezunlarından 19 yaşını geçmemiş olanlar arasında yapılacak bir müsabaka sınavı neticesinde Ankara, İzmir, İstanbul bölge san'at okullarının elektrikçilik şubesinin dördüncü sınıflarına parasız yatılı talebe alınacaktır.

İsteklilerin 18/Eylül/1939 Pazartesi günü akşamına kadar İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir bölge san'at okulları direktörlüklerine müracaatları.

(4434) (7250)

Resmî Dairelerin nazarı dikkatine

Kâğıd ve tabî malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısıyla kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacılarımızı küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdiye kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilânları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmeye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilânlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız işgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nisbeti muhafaza için ilânların beher santiminden şimdiye kadar tabik edilmekte olan tariyeden yalnız on kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarile bir ilânın 10 punto üzerinden dizilmesi alınacak ücret; aynı ilânın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin aynı olacaktır. Elimizde olmayan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliğin mazur görmelerini rica ederiz.

Resmî Dairelerin Nazarı Dikkatine Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlan İşleri Bürosundan

Kâğıd ve tabî malzemesinin darlığı dolayısıyla 15 Eylül'den itibaren ilân gazetelerden beher ilân için ancak ikişer tane verileceği gazete idarehanelerinden bildirilmiş olmakla alâkadarlara arz olunur.

Karadeniz bölgesi güreş müsabakaları

Samsun (Husu- si) — Karadeniz bölgesi güreş müsabakaları için hazırlanan Samsun bölgesi serbest güreşçileri antrenmanlarını, maruf güreş antrenörü Necatinin nezaretinde tamamlamışlardır.

Samsun güreşçileri iyi hazırlanmışlardır. Resmimiz güreşçilerimizi antrenörlerle birlikte Halkevi salonunda göstermektedir. Soldaki zat bölge güreş ajanı B. Nacidir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

— Hasan Bey, ilk insan lar..

... yer altlarında, ağaç kovuklarında..

... Mağaralarda yaşar - larmış.. halbuki şimdi..

— Hasan Bey — Şimdi de oralarda yaşıyorlar ama oraların isimleri sığı - nak olmuş.

Şeker Hastalığı olanlarla fazla şişmanlıktan şikâyet edenlere:

Emniyetle
kullanabileceğiniz

KANZUK GLÜTEN

Müstahzarları
piyasaya çıktı.

Bütün tanınmış Eczane, Ecza depoları ve büyük bakkaliyelerden:

Kanzuk Glüten Ekmeği - Kanzuk Glüten Gevreği (Biscottes) Kanzuk Glüten Makarnası - Kanzuk Glüten Şehriyesi
- Kanzuk Glüten Pirinci - Kanzuk Glüten Fiyongosu - Kanzuk Glüten Kuskusu çeşitlerini isteyiniz.

Kanzuk Glüten müstahzarları,

Fazla şişmanlığa istidadı olanlar için en mükemmel rejim müstahzarlarıdır. Vücudü besler fakat şişmanlık yapmaz.

Umumî depo: **İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul**

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman İtiryat deposu

İZMİR Acentamız Türk Ecza deposudur

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat veteriner fakültesine kız ve erkek, orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gerekir.

I — Türk tabiiyetinde bulunmak, lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak, (Türk liselerine muadilliği Maarif Vekâletince tanınmış ecnebi liselerin şahadetnameleri kabul olunur) veya Üniversite veya yüksek bir mektep mezunu bulunmak şarttır.

II — Üniversite ve yüksek mekteplerden naklen geleceklerin tahsillerine göre hangi sınıflara kabul edilecekleri hakkında rektörlük karar verir.

III — Enstitüye girecek yatılı talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 den yukarı olamaz. Nehari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

IV — Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hastane raporu lazımdır. Rapor numunesi Enstitüden veya ziraat, orman, veteriner müdürlüklerinden tedarik olunur. Bu numuneden başka alınacak raporlar kabul edilmez.

V — Enstitüye yazılan parasız yatılı talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek mesleklerinin istediği beden kabiliyetini gösteremiyenlerin enstitüden ilişkisi kesilir.

VI — Ziraat fakültesine girecek talebe bir devlet çiftliğinde staj görmeye mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tâbi tutulur.

Stajdan sonra talebenin enstitüde nazari derslere devam edebilmesi için bu imtihanda muvaffak olması şarttır. Staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Yatacak yer parasız olarak çiftlikte gösterilir. Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de Enstitüde temin edildiği takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.

VII — Parasız yatılı talebeden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödyecekleri hakkında, verilecek numuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır. VIII — Enstitüye girmek isteyenler, yukarıda yazılı sağlık raporundan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli örneklerinin ve nüfus tezkerelerini, polis veya belediyenin alacakları hüsnühal kâğıdını, aşı raporunu, orta ve liselerde görmüş oldukları askeri dersler hakkındaki ehliyetnamelerini iliştiyerek el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafla birlikte doğrudan Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğüne müracaat ederler. Talibler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolmak istediklerini bildirmelidirler.

IX — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve yukarıdaki maddede yazılı evrak ilişkisinde olmayan dilekçeler muteber değildir.

X — Parasız yatılı talebe alınmakta birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasında pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar tercih olunur.

XI — Veteriner fakültesi tahsil müddeti bu seneden itibaren yeni kabul edilecek talebeye şamil olmak üzere beş senedir.

XII — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidir.

XIII — Baş vurma zamanı 15/Ağustos/1939 tarihinden Eylül'ün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki müracaatlar kabul edilmez. (3705) (6167)

SPOR

Dün geceki maçı Fenerbahçe kazandı

Taksim stadı tarafından tertip edilen gece maçlarının üçüncüsü dün Fenerbahçe ile Şişli arasında yapılmıştır.

Fenerbahçe ikinci dakikada Rasih'in sıkı bir şüti ile ilk sayıyı yapmıştır.

Oyunun sonlarına doğru Şişli takımı hâkimiyeti temin etmişse de devre 2 - 0 Fenerin lehinde bitmiştir.

İkinci devre iki tarafın süratli oyunuyla başladı. Oldukça müessir hücumlar yapan Şişli dokuzuncu dakikada sol içleri vasıtasıyla bir gol yaptı.

Fenerbahçe Basrinin ve Fikretin yaptığı iki golden sonra 4 - 1 galip gelerek oyunu kazandı.

Galatasaray - Beyoğluspor maçı

Gece maçları turnuvasının dördüncü oyunu bu akşam Galatasarayla, Beyoğlu spor arasında yapılacaktır. Maça saat 9 da başlanacaktır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşı: (İ. Halil), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Sarı), Alem - darda: (Sırrı Asım), Beyazıdda: (Bel - kis), Fatih: (Hüsameddin), Bakırkö - yünde: (Hilâl), Eyübd: (Eyübsultan), Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Yüksek - kaldırımında: (Vingopulo), Taksimde: (Taksim), Yenisehirde: (Baronakyan), Şişlide: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklıda: (Mustafa Nall), Beşiktaşta: (Nall Halil).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalaradakilere: Kadıköyünde: (Halk, Hulûsi Osman), Sarıyerde: (Osman), Üsküdar: (Ömer Kenan), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

9 - Eylül - 1939 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa :		Lira		Sermaye:		Lira	
Altın: Safi kilogram	15.500.355	21.802.488,77		İhtiyat Akçesi:		15.000.000,—	
BANKNOT		9.652.457,—		Adi ve fevkalâde	4.217.134,25		
UFAKLİK		1.448.743,45	32.903.689,23	Hususî	6.000.000,—	10.217.134,25	
Dahildeki Muhabirler :				Tedavüldeki Banknotlar :			
Altın: Safi kilogram	678.111	953.816,81		Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—		
Türk lirası		1.130.711,96	2.084.528,77	Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevlikan hasine tarafından vâki tediyat	17.228.027,—		
Hariçteki Muhabirler :				Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	141.520.536,—		
Altın: Safi kilogram	10.059.766	14.149.864,96		Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş Reeskont mukabilî ilâveten tedavüle vaz.	17.000.000,—		
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		10.830,85			118.000.000,—	276.520.536,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		2.968.471,44	17.229.167,25	Türk Lirası Mevduatı :			
Hazine Tahvilleri :				Döviz taahhüdâtü :			
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—		Altına tahvilî kabul dövizler	5.873,79		
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevlikan hasine tarafından vâki tediyat		17.228.027,—	141.520.536,—	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	37.925.843,03	37.931.716,82	
Senedat Cüzdanı :				Muhtelif :		97.953.997,25	
TİCARİ SENEDAT		177.231.960,47	177.231.960,47				
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :							
(Deruhde edilen evrakı nak- A — (diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibarî kıymetle)		47.149.654,97					
B — Serbest esham ve tahvilât		7.559.768,53	54.709.423,53				
Avanslar :							
Hazineye kısa vadeli avans		9.024.000,—					
Altın ve Döviz üzerine		11.494,76	15.325.963,27				
Tahvilât üzerine		6.290.468,51	4.500.000,—				
Hissedarlar :							
Muhtelif :							
			16.269.198,83				
			461.674.467,14				461.674.467,14

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Anbar İnşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden :

1 — Bor ve Sarıoğlan istasyonlarında yapılacak anbar idare binası ile buna müteferri işler götürü olarak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedelleri "Bor," için "52.387,47,, elli iki bin üç yüz seksen yedi lira kırk yedi kuruş, Sarıoğlan için "78.189,86,, yetmiş sekiz bin yüz seksen dokuz lira seksen altı kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı "7,, yedi lira mukabilinde ofis umum müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 19/9/1939 tarihinde saat "15,, de Ankarada ofis binasında yapılacaktır. Teklif mektublarını havi zarflar makbuz mukabilinde ofisin muhaberât servisine teslim edilecektir.

4 — Muvakkat teminat miktarı "Bor,, için "3.869,37,, üç bin sekiz yüz altmış dokuz lira otuz yedi kuruş, "Sarıoğlan,, için "5.159,50,, beş bin yüz elli dokuz lira elli kuruştur,

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdide kadar yaptıkları bu gibi işlere aid vesikaları ve eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel ofisden alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır.

6 — 1 inci maddede yazılı inşaat ayrı ayrı kimselere ihale edilebilir. "4456,, "7174,,

Üniversite Rektörlüğünden :

İnkılâp tarihi ikmal imtihanı 21 Eylül Perşembe saat 8 de konferans salonunda yapılacaktır.

Askerlik ikmal imtihanları 21 Eylül'den 15 Birinciteğine kadar yapılacaktır. (7175)

Şirketi Hayriyeden :

1 — Mevsim sonu münâabehtile KÜÇÜKSU PLAJI kapanmış ve bu Plaj'a tahsis edilen seferler ilga edilmiştir. Ancak Anadoluhisarının Yenimahalle cihetinde oturan sayın halkımızın ihtiyacı nazara alınarak tarifede muharrer seferlerden yalnız atideki postaların kemakân Küçüksu Plajına uğrayacağı, Sonbahar ve Kış tarifelerinde de ihtiyaca göre seferler tahsis kılınacağı şimdiden ilân olunur.

2 — 17.9.1939 Pazardan itibaren Küçüksu Plaj iskelesine uğrayacak seferler :
Adi günlerde: 43, 75, 103, 151, 197, 237, 42, 92, 122, 180, 198 ve 222 numaralı seferler.

Pazar günleri : 427, 439, 459, 485, 519, 523, 541, 545, 571, 404, 430, 478, 488, 506, 518, 546, 562 ve 586 numaralı seferlerdir.

3 — Pazar tarifesinde muharrer 416, 533 ve 563 numaralı seferler 17.9.1939 dan itibaren lâğvedilmiştir.

4 — Adi günlerde 9.15 de Yenimahalleden hareketle Sarıyer, Büyükdere, Tarabya, Yeniköy ve Plaja ve 12.15 de Plajdan Beykoz'a kadar yapılmakta olan seferlerle 13.15 de Beykozdan Plaj, Üsküdar ve Köprüye yapılan seferler de 18.9.1939 dan itibaren yapılmıyacaktır.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânı

Şeker nakliyatı için D. D/143 numaralı yeni bir tarife ihdas edilmiştir. Bu tarife 15/9/1939 tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «4470» «7230»

İsim, miktar ve muhammen bedellerle muvakkat teminatları aşağıda yazılı iki liste muhteviyatı malzeme 13.10.1939 Cuma günü saat 15 den itibaren ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır.

Liste No.	Malzemenin ismi	Miktarı	Muhammen Bedel	Muvakkat Teminat
			Lira	Lira
1 —	Muhtelif amyant ve Klingerit malzemesi...	7450 Kg.	6198	464,85
2 —	Muşamba ve linoleum	2700 metre	9610	720,75

(7140)

Muhammen bedeli 3960 lira olan 53000 kilo yazlık rezidü yağı 26.9.1939 Salı günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 297 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (7146)

Her yerde ve her zaman en kuvvetli hazır gıda Türk fıındığıdır.

FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

bu mükemmel gıdadan bütün memlekette her vatan-
daşın kolaylıkla istifade etmesi için tertibat alıyor.

Galata Rıhtımı 45 numarada

Hans Walter Feustel Müessesesi

KARA ve DENİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLIYAT ile AĞIR VE HUSUSİ
TİPLERDEKİ EMTİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL ve AKTARMASINI DERUHDE EDER,
Posta kutusu : 1436 - TELEFON Merkezi : 44848 - TELGRAF adresi : ALSTER. Bütün dünya
Limanları ve Avrupanın münakale ve hudud merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle
irtibat ve münasebetleri vardır.

Yatılı

Şişli Terakki Lisesi

Yatısız

1 - ANA - İLK - ORTA ve LİSE KISIMLARINA

Talebe kaydına başlanmıştır. Her gün saat 10 - 17 ye kadar müdürlüğe müracaat edilebilir. (Telefon: 42517)

2 - Okula kayıt ve kabul şartlarını gösterir prosepktüs, istiyenlere bedelsiz olarak gönderilir.

ERKEK

NIŞANTAŞI

Halil Rifatpaşa konağı

KIZ

Başmabeyincilik konağı

Sarçhanebaşında - Horhor caddesinde

Kız
Erkek

Hayriye Lisesi

Yatılı
Yatısız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecebi lisans ilk sınıflardan itibaren başlar.
Kızların yatılı kısmı tamamiyle ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs
servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon : 20530.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden :

- 1 - Bütün sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
Adres : Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon : 22534

LEYLİ ve NEHARİ

SEN BENUA FRANSTZ ERKEK LİSESİ

Istanbul, Galata, Posta kutusu 1330

İhzarî Fransızca kurları vardır.

Olgunluk imtihanlarına hazırlar.

Kayıt muamelesi Pazar gününden maada hergün saat 9 dan 12 ye
kadar yapılır.

Okul 18 Eylül Pazartesi günü açılacaktır.

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniöl

Kız ve
Erkek

ALMAN LİSESİ

ve Ticaret
Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi
Almanca öğretmek için ihzarî sınıflar

Derslere 15 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylül'den
itibaren hergün saat 9 dan 12 kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, ma-
hallî hükümet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, Çiçek ve Tifo aşısı
kâğıtları, 6 fotoğraf ve mekteb tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır.
Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.

İkmal imtihanları 13 Eylül'dedir.

Dil - Tarih ve Coğrafya fakültesi (Ankara edebiyat fakültesine) Talebe kaydı

Fakültede bu sene Felsefe enstitüsü de tesis olduğundan bir edebiyat fa-
kültesinde mevcut olması lâzım gelen bütün ders zümreleri vardır. Bunlardan
başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümresi ha-
lindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını
vermiş bulunmak lâzımdır.

Talebe kaydına 15/Eylül/939 tarihinde başlanacaktır.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. 7253)

Dünya Muharrirlerinden Tercü-
meler Serisi No. 37

O. HENRY

BOLİVAR İKİ

KİŞİYİ ÇEKEMEZ.

Türkçeye çeviren;
Hasan Âli Ediz

Fi 50 Kr.

REMZİ KİTAPEVİ

MASAL DÜNYASI

Ercümen Behzadın yeni kitabıdır. Ya-
kında çıkıyor.

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua
satar. SON POSTA'nın Ankara ba-
yidir. En iyi kırtasiye malzeme-
si mevcuttur.

Zayı para

Ziraat Bankasından aldığım 125 lirayı
Banka ile Karaköy İstasyonu arasında kay-
bettim. Bulan insanıyet namına Fatih kay-
makamı İhsan Beye teslim ederse memnun
edilecektir.

Büyükdere kömür İskelesinde 11 numaralı
hanede davavakill Hİlmi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

HASAN DEPOSU

Müdüriyetinden:

Bazı Ticarethanelerde ve Piya-
sada Hasan Glüten mamulâtının
ve Hasan Özlü unlarının diğer
bir müesseseye satıldığını ve
bu sebeble badema işbu müs-
tahzaratın çıkmıyacağına dair ra-
kiplerimiz tarafından kasdî olarak
işae edilen tezviratın ve yalanların
asıl ve esası olmadığını, bütün Ha-
san müstahzaratının cihanşümül
olan şöhretile mütenasib bir suret-
te gayet nefis olarak istihzar
edilmesine devam edileceğini ve
buhranı hazır sebeble fiatların-
da bir zam veya değişikliğin ya-
pılmadığını ve yapılmıyacağını
Hasan Müstahzaratını seven ve
meftun olan sevgili müşterilerine
ilân olunur.

KANZUK

SAÇ EKSİRİ
Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvet-
lendirir, dökülmesini önler, ke-
peklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
EGZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

KIZILAY

Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden
hastahklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında
hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatile çalıştırılmak
üzere İstanbulda Aksarayda kâin

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi

dahilinde (Gönüllü Hastabakıcı) yetiştirmek için
1 birinciteğrin 1939 dan itibaren kurs açılacaktır. Mecmûi olan bu
kursu aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

- 1 - Kadın Türk vatandaşı olmak
- 2 - 20 ila 45 yaş arasında bulunmak
- 3 - En az ilk mekteb tahsili görmüş olmak

Kayıdedilmek ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yuka-
rıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidirler.

Şefik ruhlu ve hayır sever hemşirelerimiz bu insanî işe hevesle
koşacaklarına kaniiz.

YEDİGÜN'de Harbin seyrini en güzel ve en canlı Fotoğraflarla takib ediniz.

(Yedigün) Harbin devamı müddetince mutad zengin mündericatinâ ilave olarak her hafta size muhtelif cephelelerdeki harbin
cereyanına aid fotoğrafları nefis bir surette verecektir. Her hafta (Yedigün) mecmuasını alarak harbin canlı bir panoramasını
elde etmiş olacaksınız. Kâğıd buhranı dolayısıyla mahdud miktarda basılan (Yedigün) mecmuasını şimdiden bayinize sipariş
ediniz. Harbin Fotoğrafla sinemasını yalnız (Yedigün) koleksiyonni teşkil edecektir.

Bugün çıkan (YEDİGÜN) ü alınız ve yeni programı okuyunuz.

Yatak, yemek ve çalışma oda-
larile salon takımları velhâsıl her
nevi mobilyalar; BAKER (ES-
Kİ HAYDEN) mağazalarında teş-
hir edilmekte ve her yerden ucuz
fiat ve müsaid şartlarla satılmak-
tadır.